

PROGRAM RADA AGENCIJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE ZA 2023. GODINU

Podgorica, 2023. godine

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 240
fax: +382 20 446 215

Broj: 04-322/23-4595/4

Podgorica, 20.07.2023. godine

Na osnovu člana 47 stav 1 tačka 10 alineja 3 i člana 48 stav 4 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list CG“ br.49/22, 52/22, 56/22, 82/22, 110/22, 139/22), Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma daje

SAGLASNOST

Na Program rada Agencije za zaštitu životne sredine za 2023. godinu.

OBRAZLOŽENJE

Dopisom broj 07-D-2328/2 od 19.06.2023. godine, Agencija za zaštitu životne sredine dostavila je Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Program rada Agencije za zaštitu životne sredine za 2023. godinu. Kako je na navedeni Program Ministarstvo imalo konkretne primjedbe i sugestije, to je istom od strane Agencije 12.07.2023. godine putem mejla dostavljen inovirani tekst Programa, **na koji dajemo saglasnost**.

Naime, uvidom u Program rada, utvrđeno je da isti sadrži podatke o: ciljevima, indikatorima uspješnosti, aktivnostima koje su potrebne za realizaciju ciljeva i njihovoj sadržini, rokovima i licima odgovornim za realizaciju, subjektima sa kojima Agencija saraduje u izvršenju poslova iz svoje nadležnosti i pregledu sredstava potrebnih za programski period.

Planirane aktivnosti su date po organizacionim jedinicama Agencije i to: Sektora za monitoring životne sredine, Sektora za zaštitu prirode, Sektora za izdavanje dozvola i saglasnosti, Sektora za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini, Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja, Odjeljenja za sprovođenje ekonomskih instrumenata u oblasti zaštite životne sredine i Službe za opšte i pravne poslove, ljudske resurse, finansije i javne nabavke.

U skladu sa navedenim Programom, u okviru navedenih organizacionih jedinica obuhvaćene su aktivnosti koje se odnose na: pripremanje predloga programa monitoringa životne sredine, sistematsko mjerenje, ispitivanje i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja svih segmenata životne sredine, izradu studija zaštite za proglašenje zaštićenih prirodnih dobara, vođenje registra hemikalija i biocidnih proizvoda, sistematsko ispitivanje sadržaja radionuklida u životnoj sredini, kontrolu Godišnjih izvještaja o količinama nastalog otpada i obračunom eko naknada, pripremu i realizaciju projekata iz oblasti životne sredine, saradnju sa međunarodnim organizacijama i druge aktivnosti.

Shodno navedenom, a u skladu sa odredbama člana 48 stav 4 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, ovo Ministarstvo je dalo saglasnost na Program rada Agencije za zaštitu životne sredine za 2023. godinu.

MINISTARKA
Ana Novaković Đurović

Shodno članu 48 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22, 110/22 i 139/22) kojim je propisano da Program rada za tekuću godinu donosi ministar, odnosno starješina organa uprave pripremljen je Program rada Agencije za zaštitu životne sredine za 2023. godinu.

Unutrašnje organizacione jedinice Agencije za zaštitu životne sredine:

- Sektor za monitoring životne sredine
- Sektor za zaštitu prirode
- Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti
- Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini
- Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja
- Odjeljenje za sprovođenje ekonomskih instrumenata u oblasti zaštite životne sredine
- Služba za opšte i pravne poslove, ljudske resurse, finansije i javne nabavke

Spisak skraćenica:

LRTAP - Dalekosežno prekogranično zagađenje vazduha
GHG inventar – Inventar gasova sa efektom staklene bašte
EEA – Evropska agencija za životnu sredinu
MONSTAT – Uprava za statistiku
EAN - Evropska mreža za aeropolen
CDDA - Zajednička baza podataka o proglašanim (zaštićenim) područjima
ZHMS – Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju
EIONET - Evropska mreža za informisanje i posmatranje životne sredine
NRC - Nacionalni centri za tematske oblasti
NFP - Nacionalne fokalne tačke
UNEP MAP - Program Ujedinjenih nacija za životnu sredinu – Mediteranski akcioni plan
MEDPOL - Program za procjenu i kontrolu zagađenja u regionu Mediterana
ECAP – Ekosistemski pristup
RAC SPA - Regionalni centar za posebna zaštićena područja i zaštitu biodiverziteta Mediterana
SEAVIEWS - Sektorski adaptivni virtuelni sistem ranog upozorenja za zagađenje mora
SAD – Sjedinjene Američke Države
NIR - Nacionalni inventarski izvještaji
FNC/BTR - Četvrta nacionalna komunikacija i Prvi dvogodišnji izvještaj o transparentnosti Crne Gore ka okvirnoj konvenciji Ujedinjenih nacija o promjeni klime
HCFC- Hidrohlorofluorougļjovodonici
HFC - Hidrofluorougļjovodonici
UNIDO - Organizacija Ujedinjenih nacija za industrijski razvoj
CITES - Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka
PRTR - Registar ispuštanja i prenosa zagađujućih materija
ECHA - Evropska agencija za hemikalije
REACH - Baza podataka o registrovanim supstancama
CLP - Inventar klasifikacija i označavanja
BPR - Regulatorna o biocidnim proizvodima
BRS – Bazelska, Roterdamska i Stokholmska konvencija
TDA – Prekogranična dijagnostička analiza
CETI – Centar za ekotoksikološka istraživanja

IBM – Institut za biologiju mora

IWMCP - Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje – projekat Svjetske banke

GIZ – Njemačko društvo za međunarodnu saradnju

ORF BD - Otvoreni regionalni fond za jugoistočnu Evropu – Biodiverzitet

ISNC (ISZP) - Informacioni sistem za zaštitu prirode

GIS - Geografski informacioni sistem

EIS - Informacioni sistem životne sredine

GDR stanice – monitoring gama zračenja

EURDEP - Platforma za razmjenu podataka o monitoringu radioaktivnosti

USIE - Unificirani sistem za razmjenu informacija, incidenata i hitnih slučajeva za ranu najavu incidenata koji uključuju radioaktivne izvore sa potencijalnim prekograničnim uticajima

JRODOS - Sistemu za procjenu rizika i prognoze (modeliranja) u slučaju radijacionih i nuklearnih nesreća

Sektor za monitoring životne sredine

U **Sektoru za monitoring životne sredine** vrše se poslovi koji se odnose na: pripremanje predloga programa monitoringa životne sredine koji sadrži programe monitoringa pojedinih segmenata životne sredine (vazduh, uključujući monitoring i analizu polena suspendovanog u vazduhu, morski ekosistem, inventar gasova staklene bašte, otpad i zemljište, biodiverzitet, buka, kvalitet voda i sektorski pritisci) definisanih na osnovu posebnih propisa; sistematsko mjerenje, ispitivanje i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja svih segmenata životne sredine koje obuhvata praćenje prirodnih faktora, odnosno promjena stanja i karakteristika životne sredine, uključujući i prekogranični monitoring; analizu informacija dobijenih na osnovu monitoringa, relevantnih za izradu izvještaja i strategija o stanju i zaštiti životne sredine; izradu Informacije o stanju životne sredine i Izvještaja o stanju životne sredine kroz indikatorski prikaz, Izradu IIR - Informativnog izvještaja o Inventaru prema CLRTAP; Izradu NIR - Informativnog izvještaja o Inventaru prema UNFCCC; vođenje baze podataka o emisijama u vazduhu za potrebe vođenja elektronskog katastra zagađivača e-PRTR; kreiranje upitnika za e-PRTR i Inventara emisija; izradu Nacionalnih komunikacija o promjeni klime za poglavlja Inventara; izrada Dvogodišnjeg izvještaja o klimatskim promjenama - poglavlje GHG inventar, izrada i ažuriranje inventara emisija zagađujućih materija u vazduh na godišnjem nivou; obezbjeđivanje i unos podataka o životnoj sredini u baza podataka o životnoj sredini; pripremanje planova i programa zaštite životne sredine; učestvovanje u sprovođenju međunarodnih ugovora u dijelu monitoringa stanja životne sredine i izvještavanja; učestvovanje u pripremanju i sprovođenju projekata i programa u oblasti koje su direktno i indirektno povezane sa planiranjem, sprovođenjem i realizacijom programa monitoringa, analizom i izvještavanjem po svim segmentima životne sredine; učesće u izradi izvještaja o primjeni strategija i međunarodnih sporazuma iz oblasti životne sredine; pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti; učesće u profesionalnim mrežama za razmjenu podataka o životnoj sredini.

Cilj 1. Dostupne informacije o stanju životne sredine							
Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Izrada Programa praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za 2023/24.	Izrađen Program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za 2023/24.	Na osnovu člana 30a stav 3 Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 025/10, 040/11, 043/15, 073/19), Agencija za zaštitu životne sredine obavezna je da predloži Program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla Ministarstvu ekologije,	Kraj I kvartala	Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)	Uprava za inspeksijske poslove Akreditovana laboratorija koja vrši ispitivanja	Nisu potrebna sredstva

godinu	godinu	prostornog planiranja i urbanizma. Godišnji program monitoringa donosi Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.			Ministarstvo ekonomskog razvoja	
					Privredni subjekti koji su predmet programa monitoringa	
					Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	
2	Izrada Informacije o stanju životne sredine u Crnoj Gori u 2022. godini	Usvojena godišnja Informacija o stanju životne sredine	Informacija o stanju životne sredine predstavlja osnovni dokument kojim se daje ocjena ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori, kao i preporuke u planiranju politike zaštite životne sredine. Shodno članu 57 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19), Agencija za zaštitu životne sredine je obavezna da pripremi godišnju Informaciju o stanju životne sredine. Informacija je bazirana na podacima i analizama koje Agencija za zaštitu životne sredine dobija kroz realizaciju godišnjeg Programa monitoringa po svim propisanim segmentima životne	II kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem	Institucije izabrane putem tenderske procedure Budžetska sredstva

			sredine. Program monitoringa na godišnjem nivou za potrebe Agencije realizuju institucije izabrane putem tenderske procedure.				
3	Izveštaj o kvalitetu tečnih goriva naftnog porijekla za 2022/23. godinu	Izrađen Izveštaj o kvalitetu tečnih goriva naftnog porijekla za 2022/23. godinu	Na osnovu rezultata ispitivanja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla koje Agenciji za zaštitu životne sredine dostavlja akreditovana laboratorija koja je izvršila ispitivanja, izrađuje se godišnji izvještaj.	Kraj III kvartala	Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)	Akreditovana laboratorija koja vrši ispitivanja Privredni subjekti koji su predmet programa monitoringa Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Nisu potrebna sredstva
4	Izrada Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2024. godinu	Pripremljen i dostavljen predlog Programa monitoringa životne sredine. Godišnji program monitoringa donosi Vlada.	Na osnovu člana 55 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19), Agencija za zaštitu životne sredine je obavezna da, do 1. novembra 2023. godine, dostavi Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma predlog Programa monitoringa životne sredine. Godišnji program monitoringa donosi Vlada. Shodno članu 9 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj	IV kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem	Program monitoringa kvaliteta površinskih, podzemnih voda i voda za kupanje priprema organ državne uprave nadležan za hidrometeorol oške poslove,	Budžetska sredstva

sigurnosti („Sl. list CG”, br. 056/09, 058/09, 040/11, 055/16),
Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja priprema godišnji Predlog programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji predstavlja sastavni dio Programa monitoringa životne sredine.

Monitoring radioaktivnosti životne sredine u Crnoj Gori obuhvata: ispitivanje jačine apsorbovane doze gama zračenja u vazduhu, sadržaja radionuklida u vazduhu, čvrstim i tečnim padavinama, rijekama, jezerima i moru, zemljištu, građevinskom materijalu, vodi za piće, životnim namirnicama, stočnoj hrani, ispitivanje nivoa izlaganja jonizujućem zračenju (prevashodno gasu radonu) u boravišnim prostorijama i radnoj sredini.

Programom monitoringa životne sredine Crne Gore za 2023. godinu definisaće se lokacije, parametri i učestalost praćenja stanja za sledeće segmente životne sredine:

- Biodiverzitet
- Morski ekosistem

a program monitoringa voda za piće priprema organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, u skladu sa posebnim propisima.
(Ministarstvo zdravlja
Institut za javno zdravlje)

			<ul style="list-style-type: none"> • Zemljište • Vazduh • Radioaktivnost • Buka 				
5	Koordinacija i praćenje realizacije Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2023. godinu	Realizovan program monitoringa	Shodno članu 54 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16), Agencija za zaštitu životne sredine sprovodi monitoring životne sredine angažujući druga pravna lica, putem ovlašćenja i tendera, za njegovu realizaciju. Realizacija programa monitoringa zahtijeva stalnu koordinaciju aktivnosti, izvještavanje javnosti i praćenje realizacije tokom godine.	U kontinuitetu	Koordinator: Lidija Šćepanović	Agencija za zaštitu životne sredine sprovodi monitoring životne sredine angažujući druga pravna lica, putem ovlašćenja i tendera, za njegovu realizaciju.	Budžetska sredstva
6	Sakupljanje podataka za ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2021. godinu	Izrađen LRTAP i GHG inventar i dostavljen EEA	Sakupljanje podataka za ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2021. godinu kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o promjeni klime („Sl.list CG“ 09/17), Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima („Sl. list CG – Međunarodni ugovori“ br. 11/86), Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola („Sl.list CG“ 17/07), Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima („Sl. list CG –	I kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak, Ajla Bešović, Tamara Krvavac)		Budžetska sredstva

			Međunarodni ugovori“ br. 11/86), Zakona o životnoj sredini (“Sl. list RCG”, br. 052/16), Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 025/10 i 043/15) i Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena (“Sl. list RCG”, br. 073/19).			
7	Ažuriranje Inventara emisija zagađujućih gasova u vazduh (prema LRTAP konvenciji) za period 2021. godina	Ažurirani podaci za navedeni period	Ažuriranje Inventara emisija zagađujućih gasova u vazduh (prema LRTAP konvenciji) kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima („Sl. list CG – Međunarodni ugovori“ br. 11/86) , Zakona o životnoj sredini (“Sl. list RCG”, br. 052/16), Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 025/10 i 043/15) i Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena (“Sl. list RCG”, br. 073/19).	I kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak, Ajla Bašović, Tamara Krvavac)	Budžetska sredstva
8	Ažuriranje GHG Inventara (ratifikacijom Kyoto Protokola i Pariskog sporazuma) za period do 2021. godine	Ažurirani podaci za navedeni period	Ažuriranje GHG Inventara (prema konvenciji) kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji okvirne Konvencije o promjeni klime („Sl.list CG“ 09/17), Zakona o ratifikaciji Kyoto protokola („Sl.list CG“ 17/07) i Zakona o životnoj sredini (“Sl. list RCG”, br. 052/16) i Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena (“Sl. list RCG”, br. 073/19).	II Kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak, Ajla Bašović, Tamara Krvavac)	Donacija

9	Monitoring suspendovanog alergenog polena u vazduhu	Koncentracije polena dostupne na sajtu Agencije	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore vrši kontinuirano mjerenje koncentracije (pripremu preparata za analizu, mikroskopiranje, brojanje satno, dnevno, a potom izvještavanje na nedjeljnom nivou o koncentraciji polenovih zrna u vazduhu) polenovih zrna od 26 alergeni biljnih vrsta u vazduhu, sa trenutno tri (3) stanice u Crnoj Gori. Koncentracije suspendovanog polena alergeni biljaka prikazuju se u vidu semafora, koji se prosljeđuju kolegama iz informacionog sistema, a dalje javnosti na uvid.	U kontinuitetu	Koordinator: Lidija Šćepanović (Sonja Kralj, Kasim Agović, Jelena Arapović)	Budžetska sredstva
----------	---	---	---	----------------	--	--------------------

➤ **Ostale aktivnosti**

Cilj 2. Dati doprinos unapređenju pravnog i strateškog okvira u oblasti životne sredine i pregovaračkom procesu za Poglavlje 27

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Davanje stručnih mišljenja na zahtjev zainteresovanih strana, vezano za	Data stručna mišljenja i sugestije	U kontekstu izrade dokumenata kroz različite projektne aktivnosti koje su od značaja za rad Sektora za monitoring životne sredine ili sa aspekta analize stanja životne sredine, službenici Sektora za monitoring će dati doprinos	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović		Budžetska sredstva

	dokumenta od strateškog i drugog značaja za planiranje monitoringa stanja životne sredine i ocjenu stanja životne sredine		stručnim mišljenjima i sugestijama na zahtjev zainteresovanih strana.			
2	Učešće u radu pregovaračkih struktura i priprema materijala za potrebe pregovaračkog postupka za Poglavlje 27 - Životna sredina za oblast i Izvještavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu, kao i učešće u radnim grupama o kvalitetu voda	Pripremljeni materijali i učešće u radu	Učešće u radu pregovaračkih struktura i priprema materijala za potrebe pregovaračkog postupka za Poglavlje 27 - Životna sredina za oblasti: Zaštita prirode, Klimatske promjene, Vazduh, More i kvalitet voda, Horizontalno zakonodavstvo, Upravljanje otpadom, Kontrola industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom, Hemikalije, Buka i Civilna zaštita, kao i Izvještavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu. U okviru pregovaračkog procesa sa Evropskom Komisijom, Agencija za zaštitu životne sredine nastaviće da daje značajan doprinos svojim ekspertskim iskustvom i kapacitetima u pred pristupnim pregovorima, posebno u dijelu praćenja i realizacije aktivnosti	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović Za oblast voda - (Kasim Agović)	Nisu potrebna sredstva

definisanih Akcionim planom za završna mjerila i ostalim relevantnim dokumentima.

Akcionim planom za ispunjavanje završnih mjerila u Poglavlju 27 - formirana je radna grupa za kvalitet voda čiji je nosilac nadležno Ministarstvo. U cilju što efikasnije implementacije Nacionalne strategije sa Akcionim planom, Agencija za zaštitu životne sredine će i u 2023. godini, preko svojih predstavnika, učestvovati u radu navedene radne grupe.

3	Učešće u radnim grupama za oblast voda	Učešće u radnoj grupi Komisije za vode Ministarstva zdravlja	U skladu sa Zakonom o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu, a u cilju praćenja i obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti vode, nadležno Ministarstvo zdravlja je u novembru 2018. godine uputilo zahtjev za imenovanje člana radne grupe ispred Agencije za zaštitu životne sredine, gdje je formirana komisija za vodu kao stručno savjetodavno tijelo i koje će djelovati u narednom petogodišnjem periodu.	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)	Ministarstvo zdravlja	Budžetska sredstva
		Učešće u radnoj grupi za	U skladu sa Zakonom o vodama („Sl. list RCG“, broj 27/07 i „Sl. list	U kontinuitet	Koordinator: Lidija	Radna grupa za	Budžetska sredstva

	implementaciju Direktive o Nitratima 91/676/EEZ o zaštiti voda	CG", br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15 i 52/16, 55/16, 02/17, 080/17, 084/18) i ispunjavanja obaveza prema EU standardima za kvalitet voda, a u odnosu na uticaj nutrijenata na vode nadležno ministarstvo za vode formiralo je radnu grupu za implementaciju Nitratne direktive gdje Agencija ima svog predstavnika od druge polovine 2022. godine.	u	Šćepanović (Kasim Agović)	implementacij u Nitratne direktive i nadležno Ministarstvo za vode
	Učešće u radnoj grupi za statistiku voda	Na zahtjev Zavoda za statistiku – Monstata Agencija je imenovala člana radne grupe za statistiku voda za 2023. godinu, u cilju da se uspostavi jedinstveni sistem za prikupljanje podataka iz oblasti voda, na nacionalnom nivou.	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)	Budžetska sredstva
	Učešće u radnoj grupi za zaštitu od Havarijskog zagađenja voda	U skladu sa članom 78 stav 3 Zakona o vodama („Sl. list RCG“, broj 27/07 i „Sl. list CG“, br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15 i 52/16, 55/16, 02/17, 080/17, 084/18) u cilju donošenja i sprovođenja Opšteg plana zaštite od havarijskih zagađenja, Organ uprave nadležan za poslove voda formirao je štab za vode od značaja za Crnu Goru za period od dvije (2023-2025) kalendarske godine	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)	Uprava za vode Budžetska sredstva
4	Učešće u radnoj grupi	Pripremljeni materijali i	U kontinuitet	Koordinator: Lidija	MONSTAT i ostale Nisu potrebna sredstva

MONSTAT-a za Statistiku Šumarstva i Statistiku Poljoprivrede	učješće u radu	MONSTAT-u su formirane dvije radne grupe sa predstavnicima relevantnih institucija uključujući Agenciju za zaštitu životne sredine.	u	Šćepanović (Duško Mrdak)	relevantne institucije
--	----------------	---	---	--------------------------	------------------------

➤ **Izveštavanje prema međunarodnim organizacijama**

Cilj 3. Ispunjenje obaveze međunarodnog izvještavanja na polju životne sredine							
Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Izveštavanje Evropske mreže za aeropolen (EAN)	Dostavljen izvještaj	Na osnovu Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19) Agencija za zaštitu životne sredine obavezna je da sarađuje sa međunarodnim organizacijama, kao i da učestvuje u radu profesionalnih mreža Evropske unije i da iste izvještava.	I kvartal	Kooridnator: Lidija Šćepanović (Sonja Kralj)		Budžetska sredstva
2	Dostavljanje podataka EEA o prekograničnom inventaru prema LRTAP konvenciji	Dostavljeni podaci	Dostavljanje podataka o prekograničnom inventaru kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji okvirne Konvencije o promjeni klime („Sl.list CG“ 09/17), Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima („Sl. list CG – Međunarodni ugovori“ br. 11/86), Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola („Sl.list CG“ 17/07),	I kvartal	Kooridnator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak)		Budžetska sredstva

			Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o životnoj sredini ("Sl. list RCG", br. 052/16, 073/19), Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 025/10, 040/11, 043/15, 073/19) i Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena ("Sl. list RCG", br. 073/19).			
3	Izveštavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu (EEA) o zaštićenim područjima prirode (nacionalni nivo) – Common Database on Designated Areas (CDDA)	Izvršeno izveštavanje	Pripremiti i dostaviti spisak zaštićenih područja na teritoriji Crne Gore.	I kvartal	Kooridnator: Lidija Šćepanović (Gordana Kasom)	Budžetska sredstva
4	Dostavljanje podataka o kvalitetu vazduha (2022) u bazu EEA u cilju izrade Izveštaja EEA	Dostavljeni podaci	Za potrebe izrade navedenog izveštaja dostavljaju se verifikovani i validirani podaci sa mjernih mjesta (srednje satne i dnevne koncentracije).	III kvartal	Kooridnator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)	Budžetska sredstva

	o kvalitetu vazduha u Evropi						
5	Dostavljanje podataka o kvalitetu i kvantitetu voda (2022) u bazu Evropske agencije za životnu sredinu (EEA)	Dostavljeni podaci	Dostavljanje podataka o kvalitetu i kvantitetu voda (2022) u bazu EEA u cilju izrade izvještaja EEA o kvalitetu voda u Evropi	III kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Ljubica Vulović – ZHMS)	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju (ZHMS)	Budžetska sredstva

➤ **Saradnja sa međunarodnim organizacijama**

Cilj 4. Ostvarena saradnja sa međunarodnim organizacijama na polju praćenja stanja životne sredine

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Saradnja sa Evropskom Agencijom za životnu sredinu (EEA)	Dostavljeni podaci, realizovane obuke i sastanci	Saradnja sa EEA kontinuirano teče preko razmjene podataka kroz EIONET mrežu, kroz učestvovanje u jačanju kapaciteta putem obuka za izvještavanje relevantnih nacionalnih centara za tematske oblasti (NRC), kao i kroz učešće na EEA sastancima Nacionalnih fokalnih tačaka (NFP) i NRC za izvještavanje prema EEA. Osim toga, planiranje zajedničkih aktivnosti realizovaće se i kroz Radnu grupu za zapadni Balkan.	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović		Budžetska sredstva
2	Saradnja sa	Prisustvo	U kontekstu primjene	U	Koordinator:		Budžetska

<p>UNEP MAP-om i tematskim centrima Barselonske Konvencije MEDPOL i Regionalnim centrom za posebna zaštićena područja i zaštitu biodiverziteta Mediterana</p>	<p>sastancima i obukama, dostavljeni izvještaji</p>	<p>Barselonske Konvencije, te obaveze izvještavanja i primjene usvojenog Eksositemskog pristupa (ECAP) i prilagođavanja nacionalnog monitoringa morskog ekosistema istom, Agencija za zaštitu životne sredine, će nastaviti saradnju sa UNEP MAP-om i tematskim centrima Barselonske Konvencije MEDPOL i Regionalnim centrom za posebna zaštićena područja i zaštitu biodiverziteta Mediterana (RAC SPA). Osim navedenog, aktivno će se učestvovati u izgradnji kapaciteta za primjenu ECAP pristupa koji je istovremeno i kompatibilan sa obavezama koje predstoje po Okvirnoj direktivi o morskoj strategiji.</p>	<p>kontinuitet u</p>	<p>Lidija Šćepanović (Ivana Mitrović)</p>	<p>sredstva</p>
---	---	---	----------------------	---	-----------------

➤ Projektne aktivnosti

<i>Cilj 5. Unaprijeđen monitoring životne sredine putem implementacije projektnih aktivnosti</i>							
Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Nastavak učešća u Projektu SEAVIEWS koji se ogleda u postavljanju	Postavljeni pametni senzori na moru za mjerenje određenih	Postavljanje senzora u Lukama Bar i Kotor, Marinama Budva, Porto Montenegro i Porto Novi. Nakon postavljanja predmetnih senzora Agencija preuzima upravljanje sensorima koji su	III kvartal (popravka)	Koordinator: Lidija Šćepanović (Aleksandar Božović)	Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore	Donacija

	pametnih senzora na moru kao i njihova eksploatacija u svrhu dobijanja podataka o zamućenosti vode, PH vrijednosti, temperature mora, dubine, saliniteta vode.	parametara morske vode, poput nivoa kiselosti ili alkalnosti (ph), slanosti, kiseonika, temperature, zamućenosti i sl.	predmet nabavke u okviru projekta „Sector Adaptive Virtual Early Warning System for Marine Pollution – Sektorski adaptivni virtuelni sistem ranog upozorenja za zagađenje mora“ – SEAVIEWS. U toku postavljanja, aktivnosti Agencije su bile da isprati postavljanje senzora, ustanovi ispravnost da bi ih kasnije preuzeli. Međutim došlo je do defekta na sondama na svih pet senzora, gdje je Agencija dala asistenciju serviserima oko demontaže sonde koje su transportovani za SAD radi popravke.			
2	Četvrta nacionalna komunikacija i Prvi dvogodišnji izvještaj o transparentnosti Crne Gore ka okvirnoj konvenciji Ujedinjenih nacija o promjeni klime - FNC/BTR	Za 2023. godinu: Izrađen inventar GHG za 2021. godinu.	U sklopu ovog projekta Agencija za zaštitu životne sredine je u obavezi da izradi GHG Inventar za 2020-2022, i uradi Nacionalne inventarske izvještaje (NIR) prema Konvenciji. U tekućoj godini biće realizovana izrada inventara za 2021. godinu.	Kontinuirano tokom 2023. godine (Finalni rok: Decembar 2024.)	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak, Ajla Bašović, Tamara Krvavac)	Donacija
3	Rad na pripremi	Finalizovanje nabavke dva	Završeno je istraživanje vezano za karakteristike ECO čamaca, na	Decembar 2023.	Koordinator: / Lidija	Donacija

Projekta za
nabavku dva
ECO čamca za
čišćenje
površinskog
otpada sa
mora

ECO čamca

osnovu čega priprema projekta i
aplikacija očekuje se u četvrtom
kvartalu ove godine.

Šćepanović
(Aleksandar
Božović)

Sektor za zaštitu prirode

U **Sektoru za zaštitu prirode** vrše se poslovi koji se odnose na: zaštitu prirode; izdavanje mišljenja u postupcima izdavanja odobrenja za radnje, aktivnosti i djelatnosti na zaštićeno prirodno dobro; smjernica i uslova zaštite prirode, procjenu stanja i ugroženosti stanišnih tipova i priprema godišnjih izvještaja o stanju i ugroženosti stanišnih tipova; izradu studija zaštite za proglašenje zaštićenih prirodnih dobara; donošenje akata o preventivnoj zaštiti prirodnih dobara koje imaju svojstvo zaštićenog prirodnog dobra; izradu predloga za donošenje akta o prestanku zaštite, ukoliko zaštićeno prirodno dobro izgubi odlike zbog kojih je proglašeno zaštićenim; pripremanje Crvene knjige, odnosno liste ugroženih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; praćenje brojnosti i stanja populacije divljih ptica u skladu sa međunarodnim obavezama; uspostavljenje Nature 2000 sa fokusom na koordinaciju aktivnosti prikupljanja podataka i informacija o distribuciji i stanju vrsta i staništa a u cilju predlaganja područja koja će biti sastavni dio predloga područja evropske ekološke mreže Nature 2000; sprovođenje postupka procjene rizika invazivnosti strane vrste, iniciranje davanja predloga sprovođenja hitnih mjera za iskorjenjivanje, utvrđivanje mjera za iskorjenjivanje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji u ranoj fazi invazije, pripremu plana upravljanja invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost, pripremu akcionog plana za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta, praćenje stanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti; učestvovanje u sprovođenju međunarodnih ugovora u oblasti zaštite prirode.

➤ **Izrada Studija zaštite (revizije), identifikacija potencijalnih područja Nature 2000, Izrada crvenih lista i stručna mišljenja**

Cilj 6. Unaprijeđena zaštita prirode kroz uspostavljanje novih zaštićenih područja, unapređenje registra zaštićenih područja izradom studija revizije, prikupljanje podataka za identifikaciju potencijalnih područja Nature 2000, izradu crvenih listi i davanju stručnih mišljenja u postupcima izdavanja dozvola, saglasnosti i mjera i uslova zaštite prirode

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Izrada Studije zaštite za Sopot i Dražin vrt	Izrađena Studija zaštite za Sopot i Dražin vrt	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je uputilo zahtjev za izradu Studije zaštite morskog područja Sopot i Dražin vrt. Ponudu koju je Agencija predala, Ministarstvo je prihvatilo. Terenski rad i pisanje studije.	Jun 2023.	Koordinator izrade studije: Milka Rajković Mitrović	Institut za biologiju mora	Za izradu pomenutih Studija zaštite (revizije) za navedena područja Agencija za zaštitu životne sredine je potpisala ugovor za realizaciju ovih Studija, shodno Zakonu o zaštiti prirode.
2	Izrada Studije zaštite Kapetanovo i Brnjičko jezero - Opština	Izrađena Studija zaštite Kapetanovo i Brnjičko jezero - Opština Kolašin	Opština Kolašin potpisala je Ugovor sa Agencijom za zaštitu životne sredine o izradi Studije zaštite Kapetanovog i Brnjičkog jezera. Terenski rad i pisanje studije.	Decembar 2023.	Koordinator izrade studije: Milka Rajković Mitrović		Za izradu pomenutih Studija zaštite (revizije) za

Kolašin					navedena područja Agencija za zaštitu životne sredine je potpisala ugovor za realizaciju ovih Studija, shodno Zakonu o zaštiti prirode.	
3	Izrada Studije revizije botaničke bašte sa parkom Dulovina - Opština Kolašin	Izrađena Studija revizije botaničke bašte sa parkom Dulovina - Opština Kolašin	Opština Kolašin potpisala je Ugovor sa Agencijom za zaštitu životne sredine o izradi Studije revizije botaničke bašte sa parkom Dulovina. Terenski rad i pisanje studije	IV kvartal (kraj godine)	Koordinator izrade studije: Milka Rajković Mitrović	Za izradu pomenutih Studija zaštite (revizije) za navedena područja Agencija za zaštitu životne sredine je potpisala ugovor za realizaciju ovih Studija, shodno Zakonu o

							zaštiti prirode.
4	Izrada Studije zaštite rijeke Čehotine na teritoriji Opštine Bijelo Polje	Izrađena Studija zaštite rijeke Čehotine na teritoriji Opštine Bijelo Polje	Opština Bijelo Polje je potpisala Ugovor sa Agencijom za zaštitu životne sredine o izradi Studije zaštite rijeke Čehotine na teritoriji opštine Bijelo Polje. Terenski rad i pisanje studije.	IV kvartal (kraj godine)	Koordinator izrade studije: Milka Rajković Mitrović		Za izradu pomenutih Studija zaštite (revizije) za navedena područja Agencija za zaštitu životne sredine je potpisala ugovor za realizaciju ovih Studija, shodno Zakonu o zaštiti prirode.
5	Koordinacija istraživanja u svrhu prikupljanja podataka za Natura 2000 staništa i vrste, uključujući ptice u Crnoj Gori	% kartirane teritorije na kopnu i moru	Istraživanja u svrhu prikupljanja podataka za Natura 2000 staništa u Crnoj Gori realizovaće se tokom 2023. godine, na kopnu i moru u cilju održavanja dinamike prikupljanja podataka ostvarenoj u prethodnom periodu. Za poslove realizacije kartiranja staništa i vrsta na kopnu uključujući ptice biće raspisan Javni poziv za angažman stručnog	U kontinuitet u	Koordinator: Darko Saveljić, Milena Bataković Dragan Roganović Milka Rajković Mitrović, Izeta	Stručna lica po raspisanom Javnom pozivu	Budžetska sredstva

			tima koji će raditi na ovim poslovima. Prije početka rada organizovaće se konsultativni sastanci za planiranje obuhvata rada u 2023. godini. Kada je riječ o Naturi 2000 u moru, aktivnosti će se realizovati prvi put tokom 2023. godine.		Trubljanin, Vasilije Bušković, Zlatko Bulić	
6	Izrada Crvene liste za ribe, vodozemce i gmizavce	Izrađena Crvena lista za ribe, vodozemce i gmizavce	Crvena lista ugroženih vrsta Crne Gore predstavlja prikaz statusa ugroženosti vrsta riba, vodozemaca i gmizavaca. Crvena lista je indikator biološke raznolikosti na zemlji. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti i na vrste kojima su potrebni programi zaštite. Program Crvene liste (Red List Programme) ima za cilj identifikaciju taksona kojima je zaštita najneophodnija, kao i da oceni nacionalni (globalni) indeks narušenosti biodiverziteta riba, vodozemaca i gmizavaca	III kvartal	Koordinator: Milka Rajković Mitrović	Budžetsk a sredstva
7	Izrada Crvene liste biljaka	Izrađena Crvena lista biljaka	Crvena lista ugroženih vrsta Crne Gore predstavlja prikaz statusa ugroženosti vrsta biljaka. Crvena lista je indikator biološke raznolikosti na zemlji. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti i na vrste kojima su potrebni programi zaštite. Program Crvene liste (Red List Programme) ima za	Jul 2023.	Koordinator: Sead Hadžiablahović	Budžetsk a sredstva

			cilj identifikaciju taksona kojima je zaštita najneophodnija, kao i da ocijeni nacionalni (globalni) indeks narušenosti biodiverziteta biljaka.			
8	Izrada Crvene liste gljiva	Izrađena Crvena lista gljiva	Crvena lista ugroženih vrsta Crne Gore predstavlja prikaz statusa ugroženosti vrsta gljiva. Crvena lista je indikator biološke raznolikosti na zemlji. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti i na vrste kojima su potrebni programi zaštite. Program Crvene liste (Red List Programme) ima za cilj identifikaciju taksona kojima je zaštita najneophodnija, kao i da oceni nacionalni (globalni) indeks narušenosti biodiverziteta gljiva.	Oktobar 2023.	Koordinator: Gordana Kasom	Budžetska sredstva
9	Izrada Crvene liste insekata	Izrađena Crvena lista insekata	Crvena lista ugroženih vrsta Crne Gore predstavlja prikaz statusa ugroženosti vrsta insekata. Crvena lista je indikator biološke raznolikosti na zemlji. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti i na vrste kojima su potrebni programi zaštite. Program Crvene liste (Red List Programme) ima za cilj identifikaciju taksona kojima je zaštita najneophodnija, kao i da oceni nacionalni (globalni) indeks narušenosti biodiverziteta	Jun 2023	Koordinator Dragan Roganović	Budžetska sredstva

			insekata.				
10	Redovne aktivnosti Sektora za zaštitu prirode	Data stručna mišljenja u postupcima izdavanja dozvola, saglasnosti i mjera i uslova zaštite prirode	Mišljenja, izvještaji, ocjene Elaborata za procjenu uticaja na životnu sredinu itd.	U kontinuitet u	Zaposleni u Sektoru		Budžetska sredstva
11	Izgradnja Privremenog prihvatilišta za životinje u Crnoj Gori	Realizovane projektne aktivnosti	Radi privremenog zbrinjavanja divljih životinja (ptica, vodozemaca, gmizavaca, sisara i sl.) koje se mogu naći u prirodi usled ranjavanja, napuštanja mladunaca, ubijanja roditeljskog para ili jednog od roditelja kao i zbog potrebe oduzimanja divljih životinja koje se drže u zatočeništvu u uslovima koji nisu u skladu sa zakonskom regulativom u Crnoj Gori, pokrenuto je pitanje izgradnje privremenog prihvatilišta u Crnoj Gori odnosno bokseva za privremeni smjestaj životinja. S tim u vezi, prethodne godine obratili smo se Glavnom gradu u cilju pronalaženja rešenja. Nakon pregovora sa Glavnim gradom oko lokacije, od Sekretarijata za komunalne poslove dobili smo urbanističko-tehničke uslove i urađen je Glavni projekat. Agencija za zaštitu životne	U kontinuitet u	Nosioc posla: Darko Saveljić	Glavni grad Podgorica Eko fond	Donacija (Eko fond, međunarodni fondovi-ostatak)

sredine je izradila tehničku dokumentaciju Idejnog projekta i od Glavnog grada smo dobili parcelu od 10000m². Očekuje se realizacija pomenutog u 2023. godini.

U 2023. godini će se nastaviti sa pripremom Nacrta Studije revizije za NP "Lovćen", započetoj u 2022.godini.

Odnosi s javnošću, kao i saradnja sa NVO sektorom predstavljaju takođe kontinuiranu aktivnost Sektora.

Pored navedenog predviđena je i organizacija Naučne konferencije povodom obilježavanja 15 godina postojanja Agencije za zaštitu životne sredine koja će se održati u Plavu i Gusinju od 20-25 septembra 2023.

Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti

U **Sektoru za izdavanje dozvola i saglasnosti** vrše se poslovi koji se odnose na: vođenje upravnog postupka za klasifikaciju, pakovanje i označavanje hemikalija ili biocidnih proizvoda; izdavanje odobrenja za korišćenje alternativnog hemijskog ili biocidnog naziva; vođenje registra hemikalija i biocidnih proizvoda; vođenje liste supstanci koje izazivaju visoku zabrinutost; promjenu podataka u registru hemikalija; izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti prometa opasnih hemikalija; vođenje postupka prethodnog obavještanja (PIC postupka); izdavanje dozvola za slobodan promet hemikalija; izdavanje DLP sertifikata; dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa, upotrebe i skladištenja biocida; dozvola za stavljanje u promet i upotrebu biocidnog proizvoda; upis u Privremenu listu biocidnih proizvoda; vođenje Privremene liste biocidnih proizvoda; procjena tehničkog dosjea; izradu Godišnjih izvještaja o količinama stavljenih u promet i upotrijebljenih hemikalija, ulja i maziva kao i biocidnih proizvoda; određivanje mjera i ograničenja u upravljanju hemikalijama ili biocidima. sprovođenje postupka strateške procjene uticaja, planova i programa na životnu sredinu; izradu mišljenja na izvještaje o strateškoj procjeni uticaja za planove i programe na lokalnom nivou; sprovođenje postupka procjene uticaja projekata na životnu sredinu; vođenje javne knjige o sprovedenim postupcima procjene uticaja; izradu nacrta integrisanih dozvola, izdavanje integrisanih dozvola za nova ili postojeća postrojanja; reviziju integrisane dozvole po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatera; sprovođenje kontrole ispunjenosti uslova za pribavljanje dozvole; vođenje registra i evidencije izdatih integrisanih dozvola; implementaciju IPPC/IED, LCP i Seveso direktive; sprovođenje postupka utvrđivanja neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini kao i

odgovornosti za štetu u životnoj sredini; izdavanje dozvola za obavljanje hidrografske djelatnosti; upis u registre za sakupljanje i/ili transport otpada, transport opasnog otpada, posrednika i trgovaca otpadom i izvoznika neopasnog otpada; prijava djelatnosti za uvoz posebnih vrsta otpada i njihovo stavljanje na tržište; izdavanje saglasnosti na planove upravljanja otpadom (opasni i neopasni); izdavanje dozvola za prekogranično kretanje otpada, priprema i izvještavanje prema Sekretarijatu Bazelske konvencije, preradu i/ili odstranjivanje otpada; izdavanje saglasnosti na planove upravljanja građevinskim otpadom, otpadom iz rudarstva, opremom i otpadom koji sadrži PCB i evidencija PCB; upis u registar proizvođača i uvoznika proizvoda posebnih vrsta otpada; ispunjenost uslova za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada; izdavanje saglasnosti na plan sanacije privremenih odlagališta otpada; vođenje evidencije o proizvodnji i upravljanju otpadom; izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravku, kao i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač i/ili alternativne supstance; za praćenje kvaliteta goriva; za praćenje kvaliteta vazduha; za mjerenje emisija o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu; za uvoz ili izvoz supstance koja oštećuje ozonski omotač, alternativnih supstanci, proizvoda koji ih sadrže; za mjerenje nivoa buke u životnoj sredini; za izradu strateških karata i izračunavanje nivoa buke; komunikaciju sa nosiocima dozvola i potencijalnim kandidatima za dozvolu, uključujući i savjetovanje sa nosiocima dozvola i kandidatima za dobijanje dozvola; uspostavljanje i održavanje evidencije zahtjeva za izdavanje i izmjenu dozvola, izdatih i neodobrenih dozvola; implementaciju Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač; priprema i dostavljanje izvještaja o sprovođenju Bečke konvencije i Montrealskog protokola; izdavanje dozvola za sakupljanje, uvoz i izvoz nezaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; izdavanje dozvola za ograničeno korišćenje sredstava za hvatanje i ubijanje divljih životinja koji se koriste radi sprovođenja programa reintrodukcije, monitoringa i programa zaštite i očuvanja divljih vrsta; izdavanje dozvola za unošenje strane vrste u prirodu, izdavanje dozvola za uzgoj strane vrste u zatvorenom sistemu, izdavanje dozvola za stavljanje strane vrste na tržište, izdavanje dozvola za korišćenje invazivnih stranih vrsta u naučne svrhe, ex-situ očuvanje i proizvodnju medicinskih proizvoda; izdavanje dozvola za sakupljanje i promet pojedinih zaštićenih vrsta biljaka, životinja i gljiva kao i njihovih derivata i djelova; izdavanje akta o uslovima zaštite prirode u planovima, osnovama, programima i projektima; izdavanje odobrenja za radnje, aktivnosti i obavljanje djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru; izdavanje dozvole za obavljanje naučno obrazovnih istraživanja na zaštićenim prirodnim dobrima; izdavanje dozvola za držanje i uzgoj divljih vrsta životinja; izdavanje dozvola za obavljanje istraživanja, radnji i aktivnosti u speleološkim objektima; izdavanje dozvola za promet ugroženih vrsta biljaka i životinja, njihovih djelova i derivata shodno CITES Konvenciji; izdavanje dozvola za promet ugroženih vrsta biljaka i životinja, njihovih djelova i derivata shodno CITES Konvenciji; izrada godišnjih i dvogodišnjih izvještaja CITES Sekretarijatu; izrada projekata u svrhu kvalitetnije implementacije CITES Konvencije; pripremanje stručnih osnova za izradu zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz djelokruga rada Sektora; pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti; praćenje donošenja i primjene propisa, preporuka i direktiva EU u oblasti izdavanja dozvola; pripremanje izvještaja i informacija iz djelokruga Sektora, saradnja sa međunarodnim organizacijama.

Cilj 7. Primjenjeni standardi i mehanizmi zaštite životne sredine kroz implementirane obaveze iz ratifikovanih međunarodnih ugovora i zakonodavnog okvira u Crnoj Gori po pitanju izdavanja dozvola, saglasnosti....

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Implementacija Plana eliminacije HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač (II faza)	Izvršene predviđene aktivnosti	<p>Projekat „Plan eliminacije HCFC supstanci“ II faza dopriniće da se eliminiše ostatak HCFC supstanci, kao i da se Crna Gora pripremi za potpunu eliminaciju ovih supstanci i uskladi sa EU zahtjevima u pogledu ove grupe supstanci. Planom su predviđene sledeće aktivnosti: obuka trenera u srednjim stručnim školama; obuka i sertifikacija servisera rashladnih i klima uređaja; obuka carinskih službenika i ekoloških inspektora; poboljšanje tehničke opremljenosti u centrima za obuku; poboljšanje tehničke opremljenosti servisnog sektora; nabavka analizatora rashladnih sredstava za potrebe carinskih službenika; unapređenje sistema prikupljanja i ponovne upotrebe rashladnih sredstava; podrška udruženju servisera rashladne i klima tehnike i ažuriranje Koda dobre prakse.</p> <p>U 2023. godini planirane su sledeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizovanje sastanaka, u zavisnosti od potreba 	U kontinuitet u	Koordinator: Tatjana Boljević	UNIDO Implementaciona agencija	Donacija

			<p>privrednog sektora - sektor za rashladne i klima uređaje, a u cilju unapređenja istog,</p> <ul style="list-style-type: none"> - podizanje javne svijesti (priprema priručnika, flajera, brošura), - kontinuirana obuka i sertifikacija servisera rashladne i klima tehnike, - poboljšanje opremljenosti u servisnom sektoru. 				
2	<p>Projekat institucionalno g jačanja za implementaciju Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač</p>	<p>Izvršene predviđene aktivnosti</p>	<p>U okviru Projekta “Institucionalno jačanje”, kao dio informisanja javnosti, povodom 16. septembra - „Dan zaštite ozonskog omotača“, tokom 2023. godine realizovaće se sledeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada promotivnih materijala, - organizovanje ekoloških radionica, - organizovanje edukativnih aktivnosti. 	<p>U kontinuitet u</p>	<p>Koordinator: Tatjana Boljević</p>	<p>UNIDO kao imlementaciona agencija</p>	<p>Donacija</p>
3	<p>Projekat “Plan za implementaciju Kigali Amandmana (Plan za smanjenje potrošnje HFC supstanci)</p>	<p>Izvršene predviđene aktivnosti</p>	<p>Crna Gora je 2019. godine ratifikovala Kigali amandman na Montrealski protokol i time preuzela obavezu da smanji potrošnju HFC supstanci. Kao zemlji člana 5 Montrealskog protokola odobrena su sredstva za pripremu Plana kojim će se definisati mjere i aktivnosti koje će doprinijeti smanjenju potrošnje HFC supstanci i</p>	<p>IV kvartal</p>	<p>Koordinator: Tatjana Boljević</p>	<p>UNIDO kao imlementaciona agencija</p>	<p>Donacija</p>

ispunjavanju odredbi propisanih Kigali amandmanom. Aktivnosti na izradi Plana realizuju se u saradnji sa UNIDO-om kao implementacionom agencijom, prema "Uputstvu za Pripremu Plana za implementaciju Kigali Amandmana" koje treba da odobri Executive Committee Multilateralnog fonda za implementaciju Montrealskog protokola.

U cilju pripreme Plana u 2023. godini realizovaće se:

- prikupljanje podataka o potrošnji HFC supstanci u različitim sektorima,
- organizovanje radionica/sastanaka sa različitim sektorima i zainteresovanim stranama,
- Izrada plana i upućivanje na dalju proceduru i usvajanje.

4	Dostavljanje godišnjih izvještaja Sekretarijatu za Ozon, Multilateralnom fondu za implementaciju Montrealskog protokola i UNIDO-u	Dostavljeni izvještaji	Dostavljanje godišnjih izvještaja Sekretarijatu za Ozon, Multilateralnom fondu za implementaciju Montrealskog protokola i UNIDO-u	II i IV kvartal	Koordinator: Tatjana Boljević	Nisu potrebna sredstva
----------	---	------------------------	---	-----------------	---	------------------------

5	Institucionalno jačanje za implementaciju CITES Konvencije	Izvršene predviđene aktivnosti	Institucionalno jačanje za implementaciju CITES Konvencije u okviru kojeg će se realizovati sledeće aktivnosti: - organizovanje ekoloških radionica, - organizovanje edukativnih aktivnosti, - izrada promotivnih materijala.	U kontinuitet u	Koordinator: Vladimir Pavićević	Uprava carina	Budžetska sredstva
6	Dostavljanje izveštaja Sekretarijatu za CITES konvenciju	Dostavljeni izveštaji	Dostavljanje izveštaja Sekretarijatu za CITES konvenciju	IV kvartal	Koordinator: Vladimir Pavićević	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Nisu potrebna sredstva
7	Aktivnosti na implementaciji Bazelske konvencije o kontroli prekograničnog kretanja opasnih otpada i njihovom odlaganju	Izvršene predviđene aktivnosti	U okviru aktivnosti na implementaciji Bazelske Konvencije i nacionalnih propisa u oblasti upravljanja otpadom u saradnji sa Ekološkom inspekcijom organizovaće se obuka za carinske službenike.	U kontinuitet u do kraja godine	Koordinator: Stanislava Lazarević		Nisu potrebna sredstva
8	Dostavljanje godišnjeg izveštaja Sekretarijatu Bazelske konvencije o kontroli prekograničnog	Dostavljen izveštaj	Dostavljanje godišnjeg izveštaja Sekretarijatu Bazelske konvencije o kontroli prekograničnog kretanja opasnih otpada i njihovom odlaganju	IV kvartal	Koordinator: Stanislava Lazarević		Nisu potrebna sredstva

	kretanja opasnih otpada i njihovom odlaganju						
9	Implementacija projekta: „Unapređenje registra ispuštanja i prenosa zagađivača (PRTR) u zemljama Zapadnog Balkana i Republici Moldaviji“	Uspostavljen registar	U okviru projekta planirano je uspostavljanje Registra ispuštanja i prenosa zagađujućih materija (PRTR) u Agenciji za zaštitu životne sredine. A vezano za isto planirane su i obuke.	U kontinuitet u	Koordinator: Danilo Kujović	Vlada Republike Njemačke Eko fond Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Donacija - Vlada Republike Njemačke i Eko fond
10	Početak primjene 3R registra	Održana obuka	Informacioni sistem za izdavanje dozvola kao i registar otpada koji je napravljen kroz projekat Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje	III i IV kvartal	Koordinator: Stanislava Lazarević	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Donacija
11	Organizovanje radionica	Održane radionice	Organizovanje radionica sa ciljem jačanja kapaciteta i sprovođenje Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu u lokalnim samoupravama	U kontinuitet u do kraja godine	Koordinator: Stanislava Lazarević i Jasmina Janković Mišnić		Budžetska sredstva
12	Obuka o sprovođenju Strateške procjene na životnu sredinu	Održana obuka	Obuka će biti vršena od strane eksperata iz Hrvatske	III i IV kvartal	Koordinator: Stanislava Lazarević	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Budžetska sredstva

13	Izrada priručnika za sprovođenje Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini	Priručnik	U saradnji Agencije za zaštitu životne sredine i Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma formiraće se radna grupa sa ciljem izrade priručnika za sprovođenje Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini.	IV kvartal	Koordinator: Stanislava Lazarević	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Budžetska sredstva
14	Izrada godišnjeg izvještaja o količinama hemikalija i biocidnih proizvoda koje su uvezene, izvezene i stavljene u promet radi praćenja njihovog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu	Urađen izvještaj	Izrada godišnjeg izvještaja o količinama hemikalija i biocidnih proizvoda koje su uvezene, izvezene i stavljene u promet radi praćenja njihovog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu.	II kvartal	Koordinator: Tatjana Mujičić, Nevena Zindović, Ilija Gojović		Nisu potrebna sredstva
15	Unapređenje rada Nacionalnog help-deska (iz oblasti upravljanja hemikalijama i biocidnim proizvodima)	Publikovani promotivni materijali	Štampanje informativnih materijala koji su pripremljeni saradnji sa Univerzitetom Crne Gore (Metalurško-tehnološki fakultet) i Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma: <ul style="list-style-type: none"> • 3 flajera: „Pazi šta kupuješ!“, „Živa u kući bezbjedno rukovanje“ i „Šta je VOC?“ i 	I i II kvartal	Koordinator: Tatjana Mujičić, Nevena Zindović, Ilija Gojović		Budžetska sredstva

			<ul style="list-style-type: none"> • 3 brošure: „Za bezbjednu dječiju igru (ftalati u igračkama)“, „Da rastemo zdravo u svijetu hemikalija“ i „Da bezbjedno plaćamo račune (Bisfenol A u termalnom papiru)“ koji se mogu naći na sajtu Agencije, dio help-desk, link: https://epa.org.me/help-desk/ . 				
16	Organizovanje okruglih stolova (iz oblasti upravljanja hemikalijama i biocidnim proizvodima)	Prezentovan izrađeni materijal zainteresovani m stranama	<ul style="list-style-type: none"> • Organizovanje okruglih stolova, na teme izrađenih informativnih materijala (flajeri i brošure) 	II i IV kvartal	Koordinator: Tatjana Mujičić, Nevena Zindović, Ilija Gojović		Nisu potrebna sredstva
17	Implementacija Roterdamske konvencije o postupku davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obavještenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini	Izrađen i dostavljen godišnji Izveštaj Sekretarijatu Roterdamske konvencije	U okviru aktivnosti na implementaciji Roterdamske konvencije i nacionalnih propisa za izdavanje saglasnosti na osnovu prethodnog obavještenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini	Kontinuirano IV kvartal	Koordinator: Ilija Gojović	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Nisu potrebna sredstva
18	Saradnja sa Evropskom	Izrada i dostavljanje	Radi efikasnog obavljanja radnih zadataka povezanih sa	Kontinuirano	Koordinator: Tatjana	Ministarstvo ekologije,	Nisu potrebna sredstva

	agencijom za hemikalije ECHA	godisnjeg izvjestaja o radu nacionalnog help-deska	<p>provedenjem odredbi propisa preuzetih iz REACH, CLP i BPR, neophodno je da zaposleni na poslovima upravljanja hemikalijama kontinuirano razmjenjuju informacije i iskustava sa kolegama EU zemalja. S tim u vezi, u okviru ove aktivnosti će se obezbjediti nadogradnja u pogledu specifičnih znanja i iskustava kroz učešće zaposlenih u Agenciji za zaštitu životne sredine na obukama i sastancima u organizaciji ECHA (sastanci Help Net, na kojima predstavnici Crne Gore mogu da prisustvuju u svojstvu posmatrača i obuke koje u okviru predpristupne pomoći ECHA organizuje za predstavnike i predstavnice zemalja kandidata).</p>	IV kvartal	Mujičić, Nevena Zindović, Ilija Gojović	prostornog planiranja i urbanizma	
19	Projekat: „Jačanje sinergije između Bazelske, Roterdamske, Stokholmske i Minamata konvencije “	Uspostavljen sinergijski pristup upravljanju hemikalijama	<p>Aktivnosti sa ciljem uspostavljanja sinergijskog pristupa upravljanju hemikalijama i otpadom u Crnoj Gori kroz unapređenje regulatornog okvira, izgradnju kapaciteta i aktivnosti podizanja svijesti, kao i uspostavljanje efikasnog nacionalnog mehanizma za izvještavanje u vezi sprovođenja Bazelske, Roterdamske, Stokholmske i Minamata konvencije.</p>	Kontinuirano	Koordinator: Stanislava Lazarević Ilija Gojović	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Donacija

20	Projekt „Unapređenje sistema upravljanja plastičnim otpadom u Crnoj Gori“	Realizovane projektne aktivnosti	<p>U okviru drugog poziva za predloge pilot projekata u okviru Partnerstva za plastični otpad, koji je izdao Sekretarijat BRS-a predlog projekta koji je predložen od strane Agencije za zaštitu životne sredine pod nazivom “Unapređenje sistema upravljanja plastičnim otpadom u Crnoj Gori” je prihvaćen.</p> <p>Sprovesti najbolje prakse i prikupiti naučene lekcije o mjerama preduzetim za sprječavanje i smanjenje plastičnog otpada, posebno plastičnog otpada za jednokratnu upotrebu (Ovo se prije svega odnosi na ugostiteljski sektor i određene akcije koje planiramo organizovati). Radiće se na izradi analitičkog izveštaja koji će identifikovati nedostatke između postojećih i potencijalno funkcionalnijih sistema sakupljanja sa datim preporukama za poboljšanja. Istraživanje postojećih i testiranje osmišljene opcije kako bi se olakšalo sakupljanje plastičnog otpada je takođe predviđeno ovom aktivnošću, kao i testiranje</p>	24 mjeseca (2025. godina)	Koordinator: Stanislava Lazarević	Konsultanti Sakupljači Lokalne zajednice NVO	Donacija
21	Ispunjavanje obaveza u cilju implementacije	Ispunjavanje, podnošenje i dostavljenje	Ispunjavanjem i podnošenjem obavještenja o konačnim regulatornim mjerama za	Kontinuirano III/IV	Koordinator: Ilija Gojović	Ministarstvo ekologije, prostornog	Nisu potrebna sredstva

Roterdamske konvencije o postupku davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obavještenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini

obavještenja

zabranjene i/ili ograničene hemikalije Sekretarijatu u skladu sa članom 5 teksta Konvencije, a u skladu sa kriterijumima iz Aneksa II i podnošenje formulara za obavještenja u skladu sa zahtjevima za informacije iz Aneksa I u kontekstu člana 5 Konvencije, i dostavljanje istih Sekretarijatu konvencije. Ovim aktivnostima se potvrđuje važnost adekvatne nacionalne infrastrukture za upravljanje pesticidima i industrijskim hemikalijama u zemlji za pripremu i podnošenje obavještenja o konačnim regulatornim mjerama za zabranu ili strogo ograničavanje pesticida i za donošenje i izveštavanje odluka o uvozu hemikalija navedenih u Aneksu III Konvencije.

kvartal

planiranja i urbanizma

Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini

U Sektoru za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini vrše se poslovi koji se odnose na: planiranje projekata iz oblasti zaštite životne sredine, praćenje sprovođenja i realizacije projekata, pripremu i realizaciju projekata iz oblasti životne sredine koji se dijelom ili u potpunosti finansiraju iz budžeta Crne Gore, EU i drugih međunarodnih fondova, kredita, donacija, inicijativa i drugih fondova; sistemsku i komunikacionu podršku; rukovanje, kreiranje i organizovanje sistema izvještavanja zaštite životne sredine; analitičko-tehničku obradu podataka; modernizaciju i primjenu informacionih tehnologija vezanih za izvještavanje; projektovanje i

izgradnju baze podataka i njihovo održavanje, korišćenje, obnovu i oporavak; pripremanje komparativnih i drugih analiza; održavanje, razvoj i ažuriranje web sajta Agencije; priprema izvještaja i informacija od značaja za vođenje sistema izvještavanja u oblasti zaštite životne sredine; kontroliše sve postupke vezane za sigurnost, zaštitu i tajnost podataka; kontrolu i praćenje uslova u kojima sistem radi. izradu i realizaciju (edukativnih) programa u svrhu podizanja svijesti o životnoj sredini; neposrednu i stalnu komunikaciju sa međunarodnim organizacijama koje se bave zaštitom životne sredine, o svim pitanjima vezanim za životnu sredinu a posebno sa akcentom na oblast izvještavanja, i sa tim u vezi u prvom redu posebno sa Evropskom Agencijom za životnu sredinu; prati, analizira primjenu međunarodnih konvencija iz oblasti zaštite životne sredine, sporazuma i drugih instrumenata koje je usvojila država Crna Gora i daje prijedloge za njihovo usavršavanje, koordinira poslove i sve oblike pomoći Evropske Unije Agenciji, koji se odnose na realizaciju međunarodne saradnje u oblasti zaštite životne sredine; učestvovanje u pripremanju i izradi međunarodnih bilateralnih ugovora, protokola, sporazuma i projekata, implementacija međunarodnih konvencija, protokola, sporazuma i ugovora; učestvuje u međunarodnim sastancima predstavnika službi koje se bave zaštitom životne sredine; koordinira aktivnosti Agencije iz oblasti međunarodne saradnje; saradnju sa regionalnim inicijativama, razmjenu informacija putem nacionalnih i međunarodnih mreža.

Cilj 8. Unaprijeđena analiza stanja životne sredine i dostupnosti podataka o životnoj sredini putem implementacije projektnih aktivnosti, osiguranja funkcionisanja baza podataka i podrške u izvještavanju

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Izrada prekogranične dijagnostičke analize za zagađenje morskog ekosistema	Urađena analiza (dokument)	Agencija za zaštitu životne sredine u okviru saradnje sa UNEP/MAP-om kao implementacionom agencijom za GEF Projekat „Smanjenje zagađenja štetnim hemikalijama i otpadom u vrućim tačkama Mediterana i mjerenje napretka u odnosu na uticaje“, koji je dio MedPrograma izradiće Nacionalnu prekograničnu dijagnostičku analizu (TDA). Ista se sastoji od tematskih procjena koje se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> Zagađenje morskih voda 	I kvartal	Nosilac posla: Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini (Milena Bataković) i Sektor za monitoring	UNEP/MAP, Institut za biologiju mora, nezavisni stručnjaci	Donacija

			<p>od strane izvora sa kopna i mora;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otpad i morski otpad; • Morska staništa, biodiverzitet i ekosisteme; • Prilagođavanje klimatskim promjenama, ublažavanje i društveno – ekološka otpornost; • Degradacija obalnog pojasa i opcije obnove; • Okviri za monitoring stanja morskog ekosistema i indikatori. 				
2	<p>Realizacija Ugovora male vrijednosti sa UNEP/MAP-om u kontekstu podrške realizacije praćenje stanja morskog ekosistema</p>	<p>Realizovan program monitoringa shodno Projektnom zadatku Prihvacen izvjestaj o realizaciji projekta</p>	<p>Agencija za zaštitu životne sredine u okviru saradnje sa UNEP/MAP-om potpisala je Ugovor male vrijednosti za podršku realizacije praćenje stanja morskog ekosistema za eutrofikaciju, kontaminante¹ i morski otpad. U okviru realizacije datog Ugovora realizovaće se aktivnosti koordinacije realizacije pojedinih segmenata, praćenje unošenja podataka u bazu od</p>	III kvartal	<p>Koordinator: Milena Bataković i Ivana Mitrović</p>	<p>UNEP MAP, CETI, Institut za Biologiju mora</p>	Donacija

¹ 1. Teški metali: Fe, Mn, Cd, Hg, Cu, Ni, Pb, Zn, Cr, As, Sn - TBT i TMT)

2. POPs, uključujući i hlorovane pesticide: Aldrin (hlorovani pesticid), Chlordane, Dieldrin (hlorovani pesticid), Endrin, Heptachlor, Mirex i Toxaphene, Alpha hexachlorocyclohexane; Beta hexachlorocyclohexane; Hexabromobiphenyl; Chlordecone; Lindane (hlorovani pesticid), Endosulfan, Perfluorooctane, DDT (hlorovani pesticid), 3. HCB i hlorfenoli (hlorovani organski pesticid), 4. PCB, 5. PAH (prema vodiču EPA US 16 Reference PAH jedinjenja), 6. TOC (za potrebe normalizacije), Al (za potrebe normalizacije), 7. Mineralna ulja naftnog porijekla, Aktivnost AChE i Mikronukleus test (MN). Aktivnost AChE predstavlja biomarker izloženosti kontaminentima koji se analiziraju u okviru koncentracije kontaminenata (parametara) u bioti i sedimentu (poput PAHs, PCBs, metala, itd.). Mikronukleus test (MN) se koristi kao alatka za procjenu citogenetičkog/DNK oštećenja morskih organizama, pogodnih za ocjenjivanje genotoksičnih aktivnosti ksenobiotika kao zagađujućih materija u životnoj sredini (PCB, pesticidi itd). Za analizu se koriste organizmi: Mytilus galloprovincialis i Mullus barbatus)

			strane angažovanih institucija (CETI-ja i IBM), izvještavanje prema UNEP MAP-u.			
3	Održavanje i unapređenje, opreme i informacionog sistema životne sredine kroz IT podršku	Funkcionalna oprema i informacioni sistem životne sredine sa IT aspekta	Obaveza kreiranja savremenog informacionog sistema kao i nesmetanog rada Agencije vezanog za IT podršku podrazumijeva niz aktivnosti i to: <ul style="list-style-type: none">▪ održavanje softvera i hardvera,▪ sistemsku i komunikacionu podršku,▪ uspostavljanje i održavanje računarske mreže sa elementima zaštite,▪ definisanje programske opreme i njeno generisanje i modifikacija,▪ kontrolu svih postupaka vezanih za sigurnost, zaštitu i tajnost podataka,▪ kreiranje i održavanje datoteka,▪ izradu, razradu i realizaciju aplikacija, projektovanje i izgradnju baza podataka i njihovo održavanje,▪ održavanje, razvoj i ažuriranje web sajta Agencije,	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević	Budžetska sredstva

- kontrolu i praćenje uslova u kojima sistem radi.

Stoga realizovaće se svakodnevno obavljanje poslova na održavanju hardvera i softvera, praćenja rada cjelokupnog informacionog sistema kao i poslovi unapređenja i prilagođavanja nove opreme prema potrebama Agencije. Takođe, realizovaće se i održavanje serverske opreme, redovno ažuriranje servisa i kontinuirano vršenje bekapovanja podataka sa kojima raspolaže Agencija (počev od januara 2023. godine).

Nakon CYBER napada na državnu internetsku mrežu, po uputstvima Ministarstva javne uprave realizovaće se nove procedure u mreži:

- Backup svih podataka,
- Reinstalacija svih računara,
- Učlanjivanje u domen sa novim polisama i politikama,
- Povratak podataka,
- Novi domenski nalozi, sa novim procedurama.

Dok se poseban set mjera

			odnositi na DATA centar i informacione sisteme na njima.			
4	Održavanje i ažuriranje WEB sajta Agencije za zaštitu životne sredine	Ažuriran zvanični i dopunjen zvanični sajt Agencije	Web sajt Agencije je centralno mjesto na kome se objavljuju svi ambijentalni podaci koje Agencija prikuplja. Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini je odgovoran za održavanje i unos podataka na Web stranicu. Zbog svoje specifične namjene Web sajt Agencije se svakodnevno ažurira i dopunjava novim sadržajima. Prikupljeni podaci o stanju životne sredine kao i razni izvještaji i podaci su javno dostupni putem web stranice, što znači da se podaci koji se nalaze u centralnoj bazi prenose i prezentuju na istoj. Tokom 2018. godine je završen projekat izrade novog sajta Agencije www.epa.org.me , kao i kreiranje sajta www.arhuscentri.me na kojem se nalaze informacije o aktivnostima sva četiri arhus centra u Crnoj Gori. Aktivnosti na ažuriranju oba web sajta će biti nastavljene i tokom 2023. godine. Takođe, kako je Agencija krovna institucija za nadgledanje projekta „Upravljanje	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević	Budžetska sredstva

industrijskim otpadom i čišćenje”, kreirana je web stranica www.rio.org.me na kojoj se nalaze informacije o projektu, trenutnim tenderima, konkursima i ostalim informacijama. Aktivnosti na ažuriranju web stranice biće nastavljene i tokom 2023. godine. Web sajt za uvid u koncentraciju polena: www.polenmontenegro.wixsite.com/polenepa daje nedeljni prikaz stanja polena u Crnoj Gori i zbog svoje specifičnosti ažurira i dopunjava se na nedeljnom nivou. Takođe, plan je i proširivanje mreže sa još nekoliko polenskih stanica.

5	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Web aplikacija u funkciji - 3R registar	U okviru projekta “Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje (IWMCP) u cilju remedijacije četiri izabrane lokacije odlagališta industrijskog otpada kao i za unapređenje upravljanja sistema odlaganja industrijskog opasnog otpada”, izvršena je realizacija projekta koji će pružiti podršku: Razvoju i unapređenju nacionalnog registra otpada i nacionalnog sistema za evidentiranje i izveštavanje o industrijskom otpadu (opasni i	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević	Budžetska sredstva / Projekat Svjetske banke
---	--	---	---	-----------------	--	--

			neopasni). Svrha sistema 3R registra otpada je evidencija tokova otpada. Osnovni cilj projekta izrade informacionog sistema 3R jeste digitalizacija i automatizacija procesa koji se sprovode prilikom izdavanja dozvola i saglasnosti za upravljanje otpadom. Takođe, sistem ima za cilj automatizaciju akcija/radnji koje se sprovode prilikom upravljanja registrima, dokumentima i izvještavanjem o proizvodnji i upravljanju otpadom. Buduće rukovođenje 3R-a ustupljeno Agenciji za zaštitu životne sredine (uz obavezno održavanje sistema).			
6	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Ažurirana aplikacija za vazduh	Aplikacija Vazduh koja se nalazi na stranici www.epa.org.me/vazduh/ u protekloj godini zabilježila je veliku posjećenost bez ikakvih zastoja u njenom radu. U toku 2023. godine biće posvećena pažnja praćenju komunikacije samih stanica na terenu sa aplikacijom, kao i do sada. Sajt je unaprijeđen sa prikazom indexa kvaliteta vazduha.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević	Budžetska sredstva
7	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Ažuriran modul o nacionalnim zaštićenim područjima sa	U okviru GIZ projekta Otvoreni regionalni fond za jugoistočnu Evropu - Biodiverzitet (ORF BD) i podprojekta: Regionalna mreža	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević	Budžetska sredstva

GIS funkcionalnosti ma za informisanje i izvještavanje o biološkoj raznolikosti (BIMR 1, avgust 2015 - 2018) u 2018. godini, kreirana je i uspostavljena osnovna struktura za informacijski sistem za zaštitu prirode (ISNC). U Crnoj Gori, dostupni link ISNC-a je: <http://zastitapriode.me/> koja ima modul na Listi endemskih vrsta jugoistočne Europe (kao kontrolni popis http://zastitapriode.me/check_lista/en). Podaci o nacionalnim zaštićenim područjima Crne Gore takođe su integrisani u trenutni ISNC. ISNC je uspostavljen na način koji omogućava dalji razvoj različitih tematskih modula. Nastavak pomenutog projekta - BIMR 2 imao je za cilj dalju podršku nadogradnji ISNC Crne Gore u smislu uvođenja modula o nacionalnim zaštićenim područjima sa GIS funkcionalnostima. Modul o nacionalnim zaštićenim područjima s GIS funkcionalnostima (npr. snimanje, čuvanje, uređivanje, provjera i prikazivanje podataka) i prikazivanje u trenutnom ISNC-u (<http://zastitapriode.me/services>) uzimajući u obzir podatke sa

			portala http://prirodainfo.me/ . razvijen je tokom 2020. godine. Buduće rukovođenje, nadogradnja i razvoj ISZP-a se ustupilo Agenciji za zaštitu životne sredine, te s tim u vezi nastaviće se aktivnosti na upravljanju ISZP i ažuriranju/dopuni podataka.			
8	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Ažurirana web aplikacija za unošenje, provjeru i obradu okeanografskih parametara sa bazom podataka za izvještavanje o stanju morske sredine	Tokom 2021. godine uspostavljanja web aplikacije za unošenje, provjeru i obradu okeanografskih parametara sa bazom podataka za izvještavanje o stanju morske sredine kroz projekat GEF Adriatic. Cilj ovog sistema je da Agenciji za zaštitu životne sredine obezbijedi bazu podataka za unos, provjeru i obradu okeanografskih podataka od strane svih institucija zaduženih za njihovo prikupljanje. Osim za samo skladištenje podataka, baza je neophodna i za kreiranje izvještaja prema međunarodnim tijelima kao što su Barselonska konvencija i Evropska agencija za životnu sredinu. Sistem se intezivno koristio tokom 2022. godine, te s tim u vezi nastaviće se aktivnosti na održavanju ove baze.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević	Budžetska sredstva
9	Funkcionalne	Ažurirana baza	Baza podataka za Naturu 2000	U	Nosilac posla:	Budžetska

	web aplikacije i njihovo održavanje	podataka za Naturu 2000	ima za cilj čuvanje, pregled i upravljanje podacima o rasprostranjenju i stanju staništa i vrsta na teritoriji Crne Gore koji služe u svrhu budućeg određivanja potencijalnih područja Nature 2000. Sistem omogućava upravljanje podacima koje podržava GIS tehnologiju. Baza je u fazi razvoja u smislu integracije do sada dostupnih podataka o rasprostranjenju staništa i vrsta sakupljenih u skladu sa metodologijom Nature 2000. S tim u vezi nastaviće se aktivnosti na ažuriranju i održavanju baze podataka.	kontinuitet u	Adnan Đečević	sredstva
10	Podrška u međunarodnom izvještavanju	Poslati izvještaji (Podaci) prema ka Evropskoj agenciji za životnu sredinu	Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini će obezbijediti informacionu podršku nominovanim nacionalnim referentnim centrima i fokal pointima međunarodnih konvencija u procesu izvještavanja i slanja podataka o stanju životne sredine. Navedena aktivnost će prevashodno biti realizovana za slanje izvještaja u traženim formatima ka Evropskoj Agenciji za životnu sredinu (EEA) za oblast kvaliteta vazduha, voda i	U kontinuitet u	Koordinator: Milena Bataković Adnan Đečević	Budžetska sredstva

zaštićenih područja.						
11	Ažuriranje baza podataka za vođenje evidencije izdatih dozvola	Ažurirana baza izdatih dozvola i objavljeni izvještaji izdatih dozvola u tekućoj godini na sajtu	Baza podataka za vođenje evidencije izdatih dozvola kontinuirano se ažurira novim podacima. Pomenuta baza sadrži informacije o svim dozvolama koje izdaje Agencija za zaštitu životne sredine. U toku 2023. godine planirano je da se nastavi upotreba navedene baze sve dok nova web aplikacija sa bazom izdatih dozvola ne bude funkcionalna i adekvatna za potrebe Agencije, a na čemu se intenzivno radi. Na osnovu pomenute baze kreiraju se izvještaji o izdatim dozvolama u tekućoj godini i isti se objavljuju na sajtu Agencije.	U kontinuitet u	Nosilac posla: / Melisa Redžepagić	Nijesu potrebna sredstva
12	Prikupljanje podataka za potrebe godišnjih izvještaja katastarsa lovišta	Prikupljeni podaci za tekuću godinu uneseni u EIS – informacioni sistem	U sklopu podrške i ispunjavanja obaveza nacionalnog izvještavanja realizovaće se prikupljanje podataka za potrebe EIS-informacionog sistema, tačnije: - Katastarsa lovišta, od strane 35 lovačkih organizacija u zemlji (za prethodnu izvještajnu godinu).	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović	Uprava za šume; / Lovački savez; Lovačke organizacije;
13	Priprema i implementacija projekata u životnoj sredini	Realizovane aktivnosti na postojećim projektima i kao i priprema	Tokom godine, planiran je nastavak implementacije aktivnosti na postojećim projektima u kojima je Agencija partner, korisnik ili nosilac, a koji	U kontinuitet u	Nosilac posla: Marko Radović, Bojana Obradović i Melisa	/

projekt
predloga za
buduće
projekte

se financiraju iz sredstava EU.

Trenutno, to su projekti:

1. Twinning light:
Nadogradnja
integrisanog alata i
ažuriranje inventara
emisija zagađujućih
materija u vazduh za
period 2011-2019
(Development of
Upgraded Integrated
Tool and Update of Air
Emissions Inventory for
the period 2011-2019,
ref.no. MN 17 IPA EN 01
20 TWL) (završen, čeka se
odobrenje Konačnog
izvještaja).

- Nalaženje mogućnosti za
dodatne obuke članova
inventarskog tima sa gore
navedenog Twinning light
projekta, u cilju efikasnog
korišćenja softvera za inventar.

2. ERSAMUS+ projekat:
Razvoj regionalnog
zajedničkog master
programa u oblasti
zaštite i upravljanja
morskom životnom
sredinom (Development
of Regional Joint Master
Program in Maritime
Environmental Protection

Redžepagić

and Management (MEP&M), project no. 619239-EPP-1-2020-1-ME-EPPKA2-CBHE-JP). Planirana je izrada e-brošure o stanju zaštićenih morskih područja u Crnoj Gori. Izrada master programa na engleskom jeziku u oblasti zaštite i upravljanja morskom životnom sredinom. Redovne aktivnosti izrade saopštenja za javnost o aktivnostima ovog projekta, koja se objavljuju na sajtu Agencije.

3. praćenje implementacije BIODIVERSA+ projekta

- ostali projekti koji mogu proizići iz saradnje sa postojećim partnerima, odnosno projekti za koje je Agencija već aplicirala, u slučaju da sredstva za ista budu odobrena (GreenBelt, DinPin, Interreg, itd.)
- Redovne aktivnosti izrade saopštenja za javnost o ostalim projektima koji se finansiraju iz EU fondova.

Aktivnosti koje će biti obuhvaćene gore navedenim

projektima su: svakodnevna komunikacija i koordinacija sa nosiocima projekta/partnerima i uključenim stranama; svakodnevno upravljanje projektima, implementacija i praćenje projekata; finansijsko izvještavanje, administracija i tehnička pomoć za realizaciju projekata; sastavljanje izvještaja u okviru redovnog izvještavanja u skladu sa pravilima donatora (periodični i konačni izvještaji); vođenje evidencije; organizacija događaja i organizacija posjeta inostranstvu za članove projektnog tima, odnosno organizacija boravka u Crnoj Gori inostranim partnerima, itd. Takođe, planirano je proširenje aktivnosti sa postojećim partnerima (Univerzitetom Crne Gore/Pomorskim Fakultetom u Kotoru), za koje su se stvorili uslovi potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju. Na taj način, postigla bi se dodatna vrijednost kod postojećih projekata i stvorila mogućnost za dobijanje novih.

➤ **Planirane komunikacione aktivnosti**

Cilj 9. Unaprijeđena svijest javnosti i aktivno uključivanje iste kroz saradnju sa medijima, podsticanje ekološkog aktivizma i realizaciji edukativnih aktivnosti i kampanja o pitanjima zaštite životne sredine

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Nastavak ekološke kampanje "ZA LEPŠU I ZDRAVIJU CRNU GORU"	Realizovane ekološke akcije	Osmišljavanje, organizacija i realizacija ekoloških akcija u cilju oplemenjivanja i revitalizacije zelenih površina, promociju društveno odgovornog odnosa prema zajednici ujedno i zdravim stilovima života naših građana.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Državni organi, lokalne samouprave, NVO, građani..	Donacije i budžet Agencije
2	Učešće Agencije u kampanji „Novi list Crne Gore“	Učešće u održanim zajedničkim akcijama sadnje	“Novi list Crne Gore” je zajednička ekološka akcija svih građana Crne Gore. Inicijatori kampanje su ekološki aktivisti i organizacije civilnog sektora uz logističku podršku Agencije za zaštitu životne sredine. Plan je da se opožareni prostori u Crnoj Gori ozelene, na način što će se na istima duž cijele Crne Gore saditi više hiljada sadnica hrasta, cera i munike.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Ekološki aktivisti, NVO građani...	Donacije i budžet Agencije
3	Redovne akcije reciklaže	Podizanje ekološke svijesti građana	Cilj akcije je podizanje ekološke svijesti javnosti o pravilnom odlaganju otpada i aktivno razmišljanje o životnoj sredini te načinima održavanja životne sredine funkcionalnom, zdravom i čistom. Akcijom se takođe javnost želi upoznati sa	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Sakupljači otpada	Donacije i budžet Agencije

			benefitima sakupljanja otpadnog materijala (papira, kartona, plastike i metala).				
4	Organizacija edukativnih aktivnosti u vaspitno obrazovnim ustanovama Crne Gore	Održane radionice	Agencija za zaštitu životne sredine planira da i tokom ove godine održi niz edukativnih radionica za učenike osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori, u terminima koje ćemo zajednički odrediti sa resornim Ministarstvom prosvjete. Pomenute radionice imaju za cilj promociju zaštite životne sredine, podizanje svijesti i edukaciju najmlađe populacije o značaju i neophodnosti zaštite životne sredine i najčešćim oblicima njenog uništavanja.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Aranđelović)	Vaspitno obrazovne institucije u Crnoj Gori, NVO i ekološki aktivisti	Donacije i budžet Agencije
5	Dodjela priznanja Eko Ambasadora	Dodijeljena priznanja Eko ambasador	U svrhu promocije zaštite životne sredine i prepoznavanja društvenog aktivizma, Agencija uručuje priznanja Eko ambasadora i eko volontera zaslužnim organizacijama i pojedincima	Tokom godine	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Aranđelović)	Državni organi, lokalne samouprave, NVO, građani..	Donacije i budžet Agencije
6	Obilježavanje 15 godina od osnivanja Agencije za zaštitu životne sredine kroz niz edukativnih aktivnosti o radu Agencije	Realizovane aktivnosti	Edukativne aktivnosti u vaspitno-obrazovnim ustanovama, organizacija ekoloških akcija, čišćenja, ozelenjavanja, reciklaže...	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Aranđelović)	Državni organi, lokalne samouprave, naučna zajednica, NVO i građani..	Donacije i budžet Agencije

7	Organizacija Naučne konferencije "Zaštita prirode i životne sredine - stanje, značaj i perspektive"		Agencija za zaštitu životne sredine organizovaće naučnu konferenciju "Zaštita prirode i životne sredine" povodom jubileja 32. godine od donošenja Deklaracije o ekološkoj državi, ujedno i 15 godina rada institucije. Planirano je da se konferencija održi u periodu 20-25. septembra 2023. godine u Nacionalnom parku "Prokletije" u Plavu i Gusinju		Nosilac posla: Bojan Bašanović, Melisa Redžepagić	Državni organi, lokalne samouprave, domaća i međunarodna naučna zajednica, NVO, građani.	Donacije i budžet Agencije
8	Kontinuirana saradnja sa medijima	Realizovane predviđene aktivnosti	Saradnja sa medijima odvijace se kroz sledeće aktivnosti: kontinuirano obaveštavanje o radu Agencije, kao i o stanju životne sredine u Crnoj Gori, informisanje i podizanje nivoa svijesti građana Crne Gore o potrebi očuvanja životne sredine i njihovoj ulozi u tom procesu, kao i podsticanje interesovanja i potreba građana da postanu aktivni učesnici u tom procesu, informisanje građana o štetnosti i negativnim posljedicama određenih materija po životnu sredinu, a samim tim i na njihovo zdravlje, isticanje prednosti života u zdravoj sredini, pružanje relevantnih informacija na zahtjev medija po svim pitanjima iz domena rada Agencije za	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Bojana Obradović)	Štampani i elektronski mediji	Donacije i budžet Agencije

zaštitu životne sredine.							
9	Redovno ažuriranje evidencije štampanih i elektronskih medija	Lista evidencije štampanih i elektronskih medija		U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Štampani i elektronski mediji	Nijesu potrebna finansijska sredstva
10	Redovno ažuriranje evidencije - Volonterskog kluba Agencije za zaštitu životne sredine	Lista volontera	Aktivnosti na sprovođenju i unapređenju Arhuske konvencije kao spone između državnih organa i šire društvene zajednice - putem dodjele volonterskih legitimacija putem dodjele volonterskih legitimacija.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Volonteri, građani	Nijesu potrebna finansijska sredstva
11	Saradnja sa državnim organima, lokalnim samoupravama i ostalim relevantnim institucijama	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada Sektora	Kontinuirana saradnja u cilju prikupljanja i razmjene podataka i informacija za potrebe izrade strateških dokumenata i informacionog sistema Agencije, te organizacija zajedničkih aktivnosti.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Državni organi, lokalna samouprava, međunarodne organizacije...	Donacije i budžet Agencije
12	Saradnja sa organizacijama civilnog sektora	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada Agencije i našeg Sektora	Saradnja sa organizacijama civilnog sektora sprovodiće se u kontinuitetu, a sve u cilju razmjene informacija, planova i inicijativa ključnih za unaprjeđenje stanja životne sredine u našoj zemlji. U vezi sa tim nastaviće se komunikacija preko Google grupe Agencije sa ekološkim NVO.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	NVO, ekološki aktivisti i ostala zainteresovana javnost	Donacije i budžet Agencije
13	Namjenske		Iste će biti realizovane u susret	U	Nosilac posla:	Partneri	Donacije i

	informativne publikacije, plakati, brošure i drugi načini vizuelne podrške u komunikaciji sa ciljnim grupama		jubileju - 15 godina od osnivanja Agencije za zaštitu životne sredine.	kontinuitet u	Bojan Bašanović (Bojana Obradović)		budžet Agencije za izradu namjenskog i promo materijala Agencije
14	Obilježavanje važnijih ekoloških datuma i organizacija ekoloških akcija	Realizovane predviđene tematske aktivnosti	Kako je obilježavanje važnih ekoloških datuma značajno u kontekstu podizanja svijesti javnosti o pitanjima životne sredine tako i u kontekstu preduzimanja mjera na samoj zaštiti životne sredine, Agencija za zaštitu životne sredine će se truditi da organizuje određene tematske aktivnosti povodom važnih ekoloških datuma. Takođe, osmišljavanje, organizacija i realizacija ekoloških akcija (npr. čišćenja i pošumljavanja) na ugroženim lokacijama na teritoriji Crne Gore odvijace se kontinuirano tokom 2023. godine. Ne navodi se da li su potrebna finansijska sredstva.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Bojana Obradović)	Partneri	Donacije i budžet Agencije, za izradu namjenskog promotivnog materijala te sredstva za organizaciju planiranih događaja
15	Stalna podrška promociji rada Agencije, putem obezbjeđivanja sadržaja za	Ažurirani svi informativni portali i mreže Agencije za zaštitu životne sredine	U cilju adekvatnog informisanja javnosti kao i obezbjeđivanja transparentnosti rada Agencije kontinuirano će se realizovati osmišljavanje sadržaja web stranice, ažuriranje postojećih	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović i Bojana Obradović	Partneri	Donacije i budžet Agencije

	web portal i društvene mreže Agencije za zaštitu životne sredine		sadržaja i uvođenje novih rubrika u saradnji sa kolegama iz ostalih sektora Agencije.				
16	Odgovaranje na upite građana	Pripremljeni i poslani odgovori (broj upita i odgovora biće u izvještaju za teku)	Odgovaranje na upite građana vezano za rad Agencije i prepoznate ekološke probleme	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandjelović)	Zainteresovan a javnost i građani	Nijesu potrebna finansijska sredstva

Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja

U **Odjeljenju za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja** vrše se poslovi koji se odnose na: sistematsko ispitivanje sadržaja radionuklida u životnoj sredini (monitoring); izradu analiza i izvještaja o stanju radioaktivnosti životne sredine; prikupljanje i objavljivanje informacija od interesa za životu sredinu i zdravlje ljudi; vođenje informacionog sistema o stanju radioaktivnosti u životnoj sredini; prikupljanje informacija o radijacionim udesima; izdavanje potvrda o evidentiranju izvora jonizujućeg zračenja; izdavanje potvrda o ispunjenosti uslova za stručnu osposobljenost lica odgovornog za zaštitu od jonizujućeg zračenja; vođenje registra prijava izdatih dozvola za jonizujuće i nejonizujuće zračenje; vođenje registra (centralni registar) o izvorima jonizujućeg zračenja i korisnicima tih izvora, radioaktivnim materijalima, profesionalno izloženim licima, o radioaktivnom otpadu i vršenje kontrole evidencija koje vode korisnici, kao i o drugim podacima od značaja za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost; naganje i učestvovanje u sprovođenju mjera zaštite od jonizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti; zaštitu od nejonizujućeg zračenja; saradnju sa nadležnim državnim organima, Međunarodnom agencijom za atomsku energiju i drugim međunarodnim tijelima i nadležnim organima drugih država u vezi sa sprovođenjem zakona; davanje nadležnim državnim organima i Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju informacija od značaja iz oblasti zaštite od jonizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti; izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje izvora elektromagnetnog polja; izdavanje i oduzimanje dozvola za obavljanje stručnih poslova zaštite od nejonizujućih zračenja; izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje uređaja koji emituju ultrazvuk; izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje uređaja koji emituju optičko zračenje ili sadrže izvore optičkog zračenja; izdavanje i oduzimanje dozvola za

stručno osposobljavanje lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja; izradu stručne osnove Programa sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućeg zračenja; pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti; pripremu informacije o sprovođenju programa - monitoring; praćenje donošenja i primjenu propisa, preporuka i direktiva EU u oblasti izdavanja dozvola za zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja, praćenje najbolje međunarodne prakse u oblastima iz nadležnosti Sektora i, u skladu sa tim, predlaganje mjera zaštite i unaprjeđenja životne sredine i pripremanje izvještaja i informacija iz djelokruga navedenih aktivnosti.

➤ **Poslovi iz oblasti primjene Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i radijacionoj sigurnosti**

Cilj 10 Održavanje radiološke i nuklearne sigurnost i bezbjednost i zaštite od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja kroz sprovođenje procedura i obaveza shodno Zakonu o zaštiti od jonizujućih zračenja i radijacionoj sigurnosti

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Izdavanje dozvola u 2023. godini	Odnos broja zahtjeva i izdatih dozvola	Izdavanje dozvola za proizvodnju, promet i korišćenje izvora jonizujućih zračenja i radioaktivnih materijala je jedna od glavnih obaveza Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja, koja je definisana članom 9 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti ("Sl. list Crne Gore" broj 56/09, 58/09, 40/11, 55/16). Učešće u radu komisije za ispunjenost uslova za izdavanje dozvola za obavljanje radijacione djelatnosti je takođe jedna od aktivnosti koju sprovode službenici ovog odjeljenja u procesu izdavanja dozvola. Takođe je važno	U kontinuitet u	Koordinator: Slavko Radonjić		Budžetska sredstva

			napomenuti da će se i tokom 2023. godine redovno ažurirati RAIS-baza podataka o izvorima jonizujućeg zračenja i korisnicima tih izvora, radioaktivnim materijalima, o radioaktivnom otpadu, kao i baza podataka o profesionalno izloženim licima.			
2	Monitoring radioaktivnosti u životnoj sredini u 2023. godini	Realizovan program monitoringa- prezentovani rezultati u Informaciji o stanju životne sredine za 2022. godinu	Sistematsko ispitivanje radionuklida vrši se u: vazduhu, zemljištu, rijekama, jezerima i moru, čvrstim i tečnim padavinama, građevinskom materijalu, vodi za piće, životnim namirnicama i stočnoj hrani, predmetima opšte upotrebe. Osim toga mjeri se i jačina apsorbovane doze γ zračenja u vazduhu i vrši se ispitivanje nivoa izlaganja radonu u boravišnim prostorijama. Shodno članu 9 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Sl. list Crne Gore”, broj 56/09), Agencija za zaštitu životne sredine priprema godišnji Predlog programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji na predlog Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, usvaja Vlada Crne Gore. Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u	Do kraja 2023.	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva

životnoj sredini, koji se sprovodi od 1999. godine, vrši se radi utvrđivanja prisustva radionuklida u životnoj sredini i procjene nivoa izlaganja stanovništva jonizujućem zračenju i to u normalnim uslovima, i u slučaju sumnje na radijacioni udes i u toku radijacionog udesa. Program realizuju tehnički servisi/organizacije izabrane putem tenderske procedure.

Izveštaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini Crne Gore za 2022. godinu sa procjenom radiološkog opterećenja stanovništva za 2022. godinu.	Pravno lice koje realizuje Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini dužno je da dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine izvještaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu, a u slučaju radijacionog udesa ili na zahtjev Agencije, odmah. Na osnovu rezultata monitoringa radioaktivnosti Agencija prati izlaganje stanovništva jonizujućem zračenju, nalaže mjere u slučaju povećanja radioaktivnosti i vrši procjenu efektivnih doza kod stanovništva.	I kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva
Izrađen Program sistematskog	U skladu sa Akcionim planom Programa zaštite od radona 2019-2023. godina potrebno je	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva

		ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini za 2024. godinu	povećati broj mjerenja koncentracije aktivnosti radona u boravišnim i radnim prostorima u Programu sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini. Broj mjerenja potrebno je povećavati svake naredne godine u odnosu na prethodnu, najmanje 60 mjerenja radona detektorima tragova.			
3	Uspostavljanje operativne mreže GDR stanica i njeno povezivanje sa EURDEP-om	Uspostavljena operativna GDR mreža	Uspostavljanje Online monitoringa radioaktivnosti vazduha, radi procjene izloženosti stanovništva zračenju, kao i za korišćenje sistema za ranu najavu radiološkog događaja i kasnije umrežavanje u evropski sistem za razmjenu radioloških podataka.	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva
4	Obezbijediti uslove za uspostavljanje 24/7 dežurstva službenika Odjeljenja	Uspostavljeno 24/7 dežurstvo službenika	Neophodno je obezbijediti 24/7 dežurstva službenika Odjeljenja za učešće u: Unificiranom sistemu za razmjenu informacija, incidenata i hitnih slučajeva za ranu najavu incidenata koji uključuju radioaktivne izvore sa potencijalnim prekograničnim uticajima (USIE), Evropskoj platformi za razmjenu radioloških podataka (EURDEP) i u timu i Sistemu za procjenu rizika i prognoze (modeliranja) u slučaju radijacionih i nuklearnih nesreća	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva

(JRODOS).							
5	Poslovi iz oblasti primjene Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada Odjeljenja	U skladu sa Zakonom o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Sl. list Crne Gore", br. 35/13), službenici Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja vrše izdavanje dozvola za obavljanje stručnih poslova zaštite od nejonizujućih zračenja, za korišćenje izvora elektromagnetnih polja, uređaja koji emituju optičko zračenje ili sadrže izvore optičkog zračenja i uređaja koji emituju ultrazvuk, kao i dozvola za stručno osposobljavanje lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja.	U kontinuitet u	Koordinator: Slavko Radonjić		Budžetska sredstva
6	Formiranje Savjetodavnog odbora za zaštitu od jonizujućeg zračenja, radijacionu i nuklearnu sigurnost Napomena: Odbor/komitet za radijacionu i nuklearnu bezbjednost	Formiran Savjetodavni odbor za zaštitu od jonizujućeg zračenja, radijacionu i nuklearnu sigurnost	U skladu sa članom 12 stav 2 Uredbe o Vladi Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 80/2008, 14/2017 i 28/2018) ili članom 52 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 049/22, 052/22, 056/22, 082/22, 110/22 i 139/22) neophodno je u saradnji sa Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma formirati Savjetodavni odbor za zaštitu od jonizujućeg zračenja, radijacionu i nuklearnu	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Budžetska sredstva

formiraće
Ministarstvo
ekologije,
prostornog
planiranja i
urbanizma
(imenovanja
institucija
poslata, neka je
potrebno
inovirati) Zbog
potpuno
različitih oblasti
ne može biti
formirano
jedno tijelo.

sigurnost. Naime, odlukom
direktora Agencije, 24.04.2012,
formiran je Savjetodavni odbor za
zaštitu od jonizujućeg zračenja i
radijacionu sigurnost, kao stručno
i savjetodavno tijelo. Kako je
Savjetodavnom odboru istekao
mandat mjerom 16 iz Akcionog
plana Strategije zaštite od
jonizujućih zračenja, radijacione
sigurnosti i upravljanja
radioaktivnim otpadom za period
2017-2021. godine i mjerom 24 iz
Prvog izvještaja o realizaciji mjera
Akcionog plana za period 2017-
2018. godina Strategije zaštite od
jonizujućih zračenja, radijacione
sigurnosti i upravljanja
radioaktivnim otpadom za period
2017-2021. godina preporučeno
je da se u saradnji s
Ministarstvom ekologije,
prostornog planiranja i
urbanizma izvrši reizbor ili
imenuju novi članovi
Savjetodavnog odbora.
Napomena: Odbor/komiteet za
radijacionu i nuklearnu
bezbjednost formiraće
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i
urbanizma (imenovanja
institucija poslata, neka je
potrebno inovirati) Zbog

			potpuno različitih oblasti ne može biti formirano jedno tijelo.				
7	Organizacija okruglih stolova i/ili radionica sa svrhom podizanja svijesti građana, vaspitno-obrazovnih ustanova, predstavnika jedinica lokalnih samouprava i nevladinih organizacija o problemu radona	Organizovana navedena aktivnost	U skladu sa Akcionim planom Programa zaštite od radona 2019-2023. godina neophodno je organizovati okrugle stolove ili radionice sa svrhom podizanja svijesti građana, vaspitno-obrazovnih ustanova, predstavnika jedinica lokalnih samouprava i nevladinih organizacija o problemu radona (štampanje flajera, postera i ostalog informativnog materijala i distribucija istog tokom ovih aktivnosti)	II-IV kvartala	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Budžetska sredstva
8	Organizacija okruglog stola ili radionice u cilju sinergije sprovođenja politika energetske efikasnosti i zaštite od radona kroz projekte i/ili propise kojima se podstiče	Organizovana navedena aktivnost	U skladu sa Akcionim planom Programa zaštite od radona 2019-2023. godina neophodno je inicirati sinergiju sprovođenja politika energetske efikasnosti i zaštite od radona kroz projekte i/ili propise kojima se podstiče energetska efikasnost u saradnji sa Ministarstvom kapitalnih investicija, Fondom za životnu sredinu (EKO fond), Privrednom komorom i dr.	U kontinuitet u	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo kapitalnih investicija Fond za životnu sredinu (EKO fond) Privredna komora i dr.	Budžetska sredstva

	energetska efikasnost						
9	Organizacija radionice i/ili okruglog stola u vezi sadržaja radona u vodi za piće	Održana radionica / okrugli sto	U skladu sa Akcionim planom Programa zaštite od radona 2019-2023. godina neophodno je organizovati radionice i okrugle stolove u vezi sadržaja radona u vodi za piće sa zainteresovanim stranama.	U kontinuitet u	Koordinator: Slavko Radonjić		Budžetska sredstva
10	Formiranje nacionalne baze podataka o radonu i imenovati lica za unos podataka	Formirana baza (uz imenovana lica)	U skladu sa Akcionim planom Programa zaštite od radona 2019-2023. godine neophodno je formirati nacionalnu bazu podataka o radonu sa svim rezultatima mjerenja koncentracije aktivnosti radona, o realizovanim preventivnim mjerama, remedijacionim mjerama, ovlaštenim pravnim licima i dr. Potrebno je imenovati dva ovlaštena lica za unos podataka u Nacionalnu bazu podataka o radonu.	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić		Budžetska sredstva
11	Izrada plana obuka za oblast radijacione i nuklearne bezbjednosti i izraditi listu službenika za obučavanje	Izrađen plan	U skladu sa Akcionim planom Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022 – 2025. godina u saradnji sa MEPPU, MUP, UP, FC, UC, ANB, UIP, DZTP izraditi plan obuka za oblast radijacione i nuklearne bezbjednosti i izraditi listu službenika za obučavanje. Potrebno je sa MUP-om i UP	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma ; Ministarstvo unutrašnjih poslova; Uprava policije; Uprava carina;	Budžetska sredstva

			dogovoriti aktivnosti.			Agencija za nacionalnu bezbjednost; Uprava za inspekcijske poslove; Direkcija za zaštitu tajnih podataka.	
12	Organizacija obuka službenika iz oblasti radijacione i nuklearne bezbjednosti	Organizovane obuke	U skladu sa Akcionim planom Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022 – 2025. godina u saradnji sa MEPPU, MUP, UP, FC, UC, ANB, UIP, DZTP organizovati obuke službenika iz oblasti radijacione i nuklearne bezbjednosti. Potrebno je s MUP-om i UP dogovoriti aktivnosti.	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma ; Ministarstvo unutrašnjih poslova; Uprava policije; Uprava carina; Agencija za nacionalnu bezbjednost; Uprava za inspekcijske poslove; Direkcija za zaštitu tajnih podataka.	Budžetska sredstva
13	Izrada plana za postavljanje portal monitora zračenja na	Izrađen plan	U skladu sa Akcionim planom Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022 – 2025. godina u	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo	Budžetska sredstva

	strateškim graničnim prelazima i uskladiti isti sa rekonstrukcijom graničnih prelaza		saradnji sa MUP, MEPPU i UP izraditi plan za postavljanje portal monitora zračenja na strateškim graničnim prelazima i uskladiti isti sa rekonstrukcijom graničnih prelaza. Aktivnošću koordinira MUP.			ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Uprava policije
14	Učešće u izradi Petog nacionalnog izvještaja o implementaciji obaveza koje proističu iz Zajedničke konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom	Izrađen izvještaj uz učešće predstavnika	U skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama neophodno je izraditi Peti nacionalni izvještaj o implementaciji obaveza koje proističu iz Zajedničke konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom, čiju izradu koordinira Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Budžetska sredstva
15	Učešće na Generalnoj konferenciji Međunarodne agencije za atomsku energiju	Učešće na održanoj konferenciji	Godišnje se u sjedištu Međunarodne agencije za atomsku energiju u septembru održava Generalna konferencija. Neophodno je da Agencija na vrijeme obezbijedi sredstva za učešće svog predstavnika.	III kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić		Budžetska sredstva
16	Učešće u pregovaračkom procesu	Učešće u pregovaračkom procesu	Odjeljenje učestvuje u pripremi priloga i pružanju informacija za potrebe pregovaračkog procesa	U kontinuitet u	Koordinator: Slavko Radonjić		Budžetska sredstva

			Crne Gore sa Evropskom komisijom kroz sljedeća pregovaračka poglavlja: 15 - Energetika, 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, oblast Zaštita zdravlja na radu, 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, 28 - Zaštita potrošača i zdravlja, 30 - Vanjski odnosi i 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika.			
17	Priprema stručne osnove za izradu Prvog Programa sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja za 2024. godinu	Pripremljena osnova za izradu Programa	Na osnovu člana 6 Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Službeni list CG", br. 35/13), radi praćenja prisustva, utvrđivanja opasnosti, obavještavanja i preduzimanja mjera zaštite od nejonizujućih zračenja, vrši se sistematsko ispitivanje nivoa nejonizujućih zračenja (monitoring). Monitoring se vrši na osnovu godišnjeg Programa sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja koji donosi Vlada Crne Gore. Stručnu osnovu za izradu Programa priprema Agencija za zaštitu životne sredine i dostavlja Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma najkasnije do 1. novembra tekuće za narednu godinu. Programom se određuju izvori nejonizujućih zračenja,	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem	Budžetska sredstva

			<p>mjesta mjerenja, period i lokacije mjerenja, metode mjerenja, proračun i sredstva potrebna za sprovođenje Programa. Troškovi sprovođenja Programa obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore. Na osnovu rezultata monitoringa Agencija prati izlaganje nejonizujućem zračenju i predlaže mjere u slučaju povećane izloženosti. Potrebno je da sredstva budu planirana u budžetu za 2024. godinu.</p>				
18	Izraditi uputstvo za izdavanje dozvola iz oblasti zaštite od nejonizujućih zračenja	Izrađeno uputstvo	<p>U svrhu efekasnije implementacije Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja neophodno je izraditi uputstvo. Uputstvo izraditi u saradnji sa Agencijom za elektronske komunikacije i Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Ova aktivnost je dogovorena tokom izrade Strategije za razvoj 5G mreže koja je neadekvatnu primjenu ovog Zakona prepoznala kao barijeru.</p>	II – IV kvartala	Koordinator: Slavko Radonjić	<p>Agencija za elektronske komunikacije</p> <p>Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma</p>	Budžetska sredstva
19	Izrada registra izvora nejonizujućih zračenja u Crnoj Gori, uključujući zatečene značajne izvore	Izrađen registar	<p>Na osnovu člana 41 Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja („Službeni list CG“, 35/13), Agencija je dužna da vodi registar o nejonizujućem zračenju, koji sadrži podatke o izdatim dozvolama, izvorima nejonizujućih zračenja,</p>	II Kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	<p>U koordinaciji sa inspekcijom, Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost,</p>	Budžetska sredstva

	nejonizujućih zračenja		<p>profesionalno izloženim licima, licima odgovornim za sprovođenje mjera zaštite, izvršenim mjerenjima i druge podatke u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Neophodno je da Agencija izradi registar izvora nejonizujućih zračenja u Crnoj Gori, uključujući zatečene značajne izvore nejonizujućih zračenja u koordinaciji sa inspekcijom, Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvom kapitalnih investicija, Elektroprivredom Crne Gore, Crnogorskim elektrodistributivnim sistemom, Radio difuznim centrom.</p>			<p>Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvom kapitalnih investicija, Elektroprivredom Crne Gore, Crnogorskim elektrodistributivnim sistemom, Radio difuznim centrom</p>	
20	Organizacija sastanaka u vezi efikasnije implementacije Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja	Organizovani sastanci	Usljed neadekvatne primjene Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja neophodno je organizovati niz sastanaka sa inspekcijom, Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Agencijom za elektronske komunikacije, zatim vlasnicima izvora nejonizujućih zračenja, kao i organizovati okrugli sto na temu primjene propisa. Potrebno je da Agencija intenzivira aktivnosti iz	II – IV kvartala	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Budžetska sredstva

			Memoranduma o razumijevanju potpisanim sa Agencijom za elektronske komunikacije. Neophodno je da Agencija sa mobilnim operaterima i ostalim imaoima zatečenih značajnih izvora nejonizujućih dogovori izradu Studiju/je zatečenih značajnih izvora nejonizujućih zračenja, shodno članu 17 Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja.				
21	Obilježavanje Evropskog dana radona, 7. novembar 2023.	Održana aktivnost	U skladu sa Akcionim planom Programa zaštite od radona 2019-2023. godina neophodno je osmisliti aktivnost kako bi se obilježio Evropski dan radona.	II - IV kvartala	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Budžetska sredstva

Cilj 11 Učešće u regionalnim projektima Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Učešće u 8 regionalnih projekata Međunarodne agencije za atomsku energiju (u projektima koji su obježeni zvjezdicom	Realizovani sastanci, trening kursevi i radionice i priprema dokumenata predviđenih projektima, instalacija opreme	Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja učestvovalaće u sledećih 8 regionalnih, četvorogodišnjih, projekata Međunarodne agencije za atomsku energiju (u projektima koji su obježeni zvjezdicom Project Counterpart	U kontinuitet u	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Centar za ekotoksikološka istraživanja (CETI)	Donacija

Project
Counterpart je
predstavnik
Odjeljenja)

je predstavnik našeg odjeljenja):

- 1.* RER 7014 Unapređivanje monitoringa i procjena zaštite od zračenja u regionu;
2. * RER 9153 Poboljšanje regionalnih kapaciteta za kontrolu dugotrajnog rizika usljed izlaganja stanovništva radonu u kućama i na radnim mjestima.
- 3.* RER 9146 Poboljšanje kapaciteta zemalja članica za planiranje i implementaciju projekata dekomisije;
- 4*. RER 9154 Poboljšanje implementacije integrisanih programa za sigurno upravljanje radioaktivnim otpadom;
5. RER 9156 Stvaranje infrastrukture za obrazovanje i trening u oblasti zaštite od zračenja;
6. RER9158 Jačanje regulatorne infrastrukture u zaštiti od zračenja;
7. * RER9159 Jačanje primjene principa zaštite od zračenja u kontroli izlaganja stanovništva zračenju;
8. *RER 9160 Jačanje sposobnosti država članica u oblasti pristupa zasnovanih na procjeni rizika i podrška upravljanju teškim nesrećama;

Univerzitet
Crne Gore

Uprava za
inspekcijske
poslove

Pored ovih, predstavnici Agencije će učestvovati u Interregionalnom projektu Međunarodne agencije za atomsku energiju

9. INT9186 Druga faza projekta

Održavanje kontrole

radioaktivnih izvora od nastanka do konačnog odlaganja izvora, u kome učestvuju predstavnici 30 država.

10. Vrlo je važan projekat

EuropeAid/140203/DH/SER/MUL

TI Pripremljenost i reagovanje u

vanrednim situacijama u

zemljama zapadnog Balkana koji

se završava 2023. godine, a kroz

koji je dobijen JRODOS softver, a

2023. godine bi trebalo da se

instaliraju nove GDR stanice čime

bi se pogušćala mreža stanica i

učinila operativnom.

Službenici Odjeljenja za

radiološku i nuklearnu sigurnost i

bezbijednost i zaštitu od

jonizujućeg i nejonizujućeg

zračenja, aktivno će uzeti učešće

u ovim projektima kroz različite

sastanke, trening kurseve i

radionice i pripremu dokumenata

predviđenih projektima,

instalaciju opreme itd.

Odjeljenje za sprovođenje ekonomskih instrumenata u oblasti zaštite životne sredine

U **Odjeljenju za sprovođenje ekonomskih instrumenata u oblasti zaštite životne sredine** vrše poslove koji se odnose na: analizu i prikupljanje podataka za plaćanje naknada, izradu nacrtu rjesenja i drugih akata koji se dostavljaju obaveznici plaćanja naknada za zagađivanje životne sredine; evidenciju naplate naknada koje plaćaju zagađivači, odnosno obaveznici plaćanja naknada, vođenje liste obaveznika plaćanja, pripremu podataka o obaveznici koji nijesu izmirili obaveze utvrđene rjesenjem u saradnji sa Poreskom upravom i Eko fondom; prikupljanje i analiza sa lokalnim upravama vezanu za obaveznike plaćanja naknada, analizu, prikupljanja podataka vezanih za izradu Studija zaštite kao i praćenje realizacije izrade Studija, analiza i prikupljanje podataka o stanju mjernih stanica za mjerenje kvaliteta vazduha, polena, baznih stanica; učestvovanje u analizi i praćenju projekata koji se realizuju kao i pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti, prikupljanje statističkih podataka o radu Agencije na bazi informacija iz svih sektora i odjeljenja; organizovanje i pomoć zainteresovanim licima u donošenju odluka i pravo na zaštitu u oblasti životne sredine i druge poslove u skladu sa propisima.

U 2023. godini nastaviće se sa kontrolom Godišnjih izvještaja o količinama nastalog otpada i obračunom eko naknada.

Kroz implementaciju Zakona o upravljanju otpadom, dijela koji se tiče dostavljanja godišnjih izvještaja o otpadu, Agencija za zaštitu životne sredine je naišla na brojne nedostatke, od kojih ćemo pobrojati nekoliko:

- Podaci dostavljeni u godišnjim izvještajima nijesu provjereni te samim tim nijesu ni validni da bi se sa sigurnošću moglo reći o kojim količinama se radi;
- Dostavljači podataka ne razumiju sadržaj obrasca te se tako podaci dostavljaju u raznim oblicima i veličinama, što dovodi u pitanje validnost dostavljenih podataka;
- Ne postojanje primjene člana 90 stav 1 tačka 5a Zakona o upravljanju otpadom;
- Ne postojanje privrednog društva za karakterizaciju otpada kao nekog kome bi se obratili pogotovo kada govorimo o opasnom otpadu;
- 95000 aktivnih privrednih društava, od kojih je 140 dostavilo godišnji izvještaj o otpadu.

Sagledavajući gore navedene probleme lako se da zaključiti da podaci koje Agencija za zaštitu životne sredine dobija nijesu od značaja za ukupnu količinu otpada koji se stvara na nivou godine u našoj državi.

Arhus Berane i Arhus Podgorica u saradnji sa Arhus centrima kontinuirano će biti uključeni na aktivnostima koje se odnose na podizanje svijesti građana i građanskog aktivizma te promociji odgovornog pristupa prema životnoj sredini i mogućnosti učešća u donošenju odluka. S tim u vezi planirane su sledeće aktivnosti:

➤ **Aktivnosti na sprovođenju i unapređenju Arhuske konvencije**

Cilj 12 Dostupne informacije o mogućnostima učešća u donošenju odluka i generalno o životnoj sredini svim zainteresovanim stranama							
Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Organizovanje godišnjeg sastanka Arhus centara Crne Gore	Održan sastanak	Arhus centri Crne Gore, Memorandumom o formiranju mreže Arhus centara, obavezali su se planirati, pripremati i realizovati zajedničke aktivnosti na unaprjeđenju Arhuske konvencije, pružanju podrške šire javnosti u informisanju, uključivanju u procese donosenja odluka važnih za životnu sredinu kao i ukazivanju na probleme u životnoj sredini. Godišnji sastanak Arhus centara se organizuje sa ciljem što proaktivnijeg djelovanja i razmjene efikasnih metoda rada centara u cilju kvalitetnije implementacije Arhuske konvencije u Crnoj Gori.	I kvartal	Koordinator: Svetlana Živković (Arhus centri Berane i Podgorica)		Budžetska sredstva
2	Akcija u okviru Arhusa, a koja se odnosi na aktivnosti na sprovođenju izrade dokumentacije i kriterijuma za dodjelu EKO znaka	Dodijeljeni EKO znakovi	Pomenuti znakovi biće dodijeljeni kao podrška legalnim objektima u zaštićenim područjima koji primjenjuju zelene prakse. Kao pilot projekat započemo sa NP Skadarsko jezero . Pravo učešća na Javnom pozivu imaće privredna društva i preduzetnici koji žele ozeleniti svoje poslovanje i učiniti ih manje	II kvartal	Koordinator: Svetlana Živković	Relevantne institucije	Budžetska sredstva

			<p>štetnim za životnu sredinu . Svrha je izdvojiti ekološki smještajne objekte kojima se želi dati kredibilitet kao i da se probudi svijest o ekološkom poslovanju kod privatnih iznajmljivača. Ekoloski sertifikat je zamišljen da odvoji legalne objekte, objekte izgrađene shodno važećoj zakonskoj regulativi kao i da se ispunjavaju kriterijumi vezani za zelenu energiju, otpad i vodu.</p>			
3	Izrada informatora o jačanju ekološke svijesti primjenom Arhuske konvencije	Urađen informator	Izrada informatora o jačanju ekološke svijesti primjenom Arhuske konvencije koji bi sadržao informacije o Arhuskoj konvenciji i Arhus centrima a dodatno i prezentovao i moguće modele rješavanja problema otpada, značaju izgradnje savremenih centara za upravljanje otpadom, a posebno o mogućnostima koja pruža reciklaža.	III kvartal	Koordinator: Svetlana Živković	Donacija
4	Nastavak realizacije projekta Arhus karavan, posjeta opstinama	Realizovane predviđene aktivnosti	Realizacija projekta „Arhus karavan” doprinosi praktičnoj primjeni Arhuske konvencije u Crnoj Gori, kroz informisanje javnosti o procesu evropskih integracija, konkretno pregovaračkog poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske promjene, čime se želi omogućiti veće interesovanje građana,	IV kvartal	Koordinator: Svetlana Živković	Budžetska sredstva

			stručne i laičke javnosti za učešće u procesu donošenja odluka koje će uticati na dinamiku i konačan ishod pregovora sa Evropskom Komisijom.			
5	Trening seminar – Značaj informisanja građana o Arhuskoj konvenciji i primjeni ekološke regulative	Održan seminar	Trening seminar čiji je cilj, osim upoznavanja sa osnovnim odredbama Arhuske konvencije, i podsticaj većeg učešća građana na javnim raspravama o studijama o procjeni uticaja projekata na životnu sredinu, posebno predstavnika mjesnih zajednica, na koji mogući projekti imaju direktan uticaj.	IV kvartal	Koordinator: Svetlana Živković	Budžetska sredstva

➤ **Kontinuirane aktivnosti**

- Davanje uputstava o sprovođenju odredbi Arhuske konvencije i o nacionalnim propisima i procedurama u vezi zahtjeva javnosti za dobijanje informacija o životnoj sredini.
- Sprovođenje obuke predstavnika organizacija civilnog društva o pitanjima pristupa informacijama, uključujući pripremu i slanje zahtjeva za dobijanje informacija o životnoj sredini javnoj upravi.
- Pružanje pomoći u unaprjeđivanju procedura vezanih za učešće javnosti koji su dio propisa u oblasti procjene uticaja na životnu sredinu kao i promovisanje obavještanja zainteresovane javnosti o donošenju odluka u što ranijoj fazi procesa.
- Organizovanje javnih rasprava i promovisanje prakse učešća javnosti.
- Predavanja za učenike, treninzi za NVO koje se bave ekologijom, sastanci sa građanima i privrednicima, priprema edukativnih brošura, kao i rad sa medijima.

Služba za opšte i pravne poslove, ljudske resurse, finansije i javne nabavke

U **Službi za opšte i pravne poslove, ljudske resurse, finansije i javne nabavke** obavljaju se poslovi: pripreme prijedloga opštih akata o radu Službe; pripreme i izrade predloga pojedinačnih pravnih akata u vezi prijema u radni odnos i ostvarivanja prava, dužnosti i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih u Agenciji; preduzimanja mjera bezbjednosti radi zaštite zdravlja na radu i osiguranja zaposlenih; sprovođenja postupaka javnih nabavki i drugi poslovi vezani za javne nabavke; pripreme nacрта ugovora i drugi pravni poslovi od zajedničkog interesa za rad Agencije; stručni i administrativni poslovi za potrebe žalbene, konkursne i drugih komisija i radnih tijela Agencije; pripreme dokumentacije Službe; radi postupanja Agencije po zahtjevima za pristup informacijama o radu Agencije; poslovi u vezi sa organizovanjem službenih putovanja predstavnika i zaposlenih Agencije, kao i aktivnosti Agencije izvan sjedišta organa; izrade finansijskog plana; blagovremenog i namjenskog korišćenja sredstava u skladu sa budžetom i finansijskim planom; vođenja poslovnih knjiga, periodičnih obračuna i završnih računa; izrade finansijskih iskaza i njihovo propisano dostavljanje; blagajničkog poslovanja; knjigovodstveni poslovi; ovjeravanja tačnosti i punovažnosti plaćanja državnim novcem, tačnosti i punovažnosti u prikupljanju državnog novca po posebnom ovlaštenju; vođenja propisanih i drugih evidencija Agencije; izrada zapisnika sa sastanaka Agencije; administrativno tehnički, kancelarijski poslovi.

Cilj 13 Omogućen rad Agencije za zaštitu životne sredine kao funkcionalne cjeline uz poštovanje svih propisa koji regulišu način rada i organizacije državne uprave u opštem, kadrovskom i finansijskom smislu

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Pripreme i izrada prijedloga pojedinačnih pravnih akata	Pripremljen predlog pojedinačnih pravnih akata	Pripreme i izrada prijedloga pojedinačnih pravnih akata u vezi prijema u radni odnos i ostvarivanja prava, dužnosti i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih.	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Dijana Radulović Bulatović Nada Jovanović		Nijesu potrebna sredstva
2	Mjere bezbjednosti radi zaštite zdravlja na	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	Preduzeti mjere bezbjednosti radi zaštite zdravlja na radu i osiguranja zaposlenih: Redovna uplata zdravstvenog	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica		Redovna budžetska sredstva

	radu i osiguranja zaposlenih		osiguranja; Redovna uplata osiguranja zaposlenih za posljedice nesrećnog slučaja.			
3	Postupak javnih nabavki	Sprovedene procedure javnih nabavki shodno Planu javnih nabavki	Sprovođenje postupaka javnih nabavki	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Hristina Ivanović	Redovna budžetska sredstva
4	Izrada budžeta Agencije	Izrađen i predat predlog budžeta	Izraditi finansijski budžet Agencije s ciljem blagovremenog i namjenskog korišćenja sredstava: - Izrada Izvještaja o javnim nabavkama za 2022. godinu - Izrada Budžetskog zahtjeva za 2024. godinu - Izrada Plana javnih nabavki za 2023. godinu	I kvartal U kontinuitetu I kvartal	Koordinator: Marko Medenica Hristina Ivanović	Nijesu potrebna sredstva
5	Poslovi iz oblasti računovodstva i finansija	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	Priprema Završnog računa za 2022. godinu -upisivanje u knjigu ulaznih faktura, -unos zahtjeva za plaćanje u SAP sistem, -obračun poreza, prireza i doprinosa, -mjesečno popunjavanje IOPPD izvještaja, -elektronsko slanje i obrada podataka za Poresku upravu, -knjiženje dnevnika blagajne, -pripremanje Izvještaja o neizmirenim obavezama,	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Mladen Đuranović	Redovna budžetska sredstva

			<p>-pripremanje izvještaja o otpuštenim, utrošenim i preostalim sredstvima, -izrada šestomjesečnog obračuna, -pripremanje Budžeta za 2024. godinu, -vođenje evidencije o nabavci osnovnih sredstava, -svakodnevna komunikacija sa Ministarstvom finansija o tekućim poslovima</p>			
6	Priprema nacrtu ugovora	Pripremljeni Ugovori	Priprema nacrtu ugovora koje zaključuje Agencija od strane službenika za javne nabavke, i ostali ugovori po potrebi.	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Dijana Radulović Bulatović Hristina Ivanović	Redovna budžetska sredstva
7	Izrada zapisnika sa sastanaka	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	S obzirom da je potrebno voditi zapisnike sa sastanaka, potrebno je blagovremeno iste izraditi.	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica	Nijesu potrebna sredstva
8	Slobodan pristup informacijama	Broj podnijetih i odgovorenih zahtjeva za slobodan pristup informacijama	Postupanje po podnešenim zahtjevima za Slobodan pristup informacijama neposrednim uvidom u prostorijama Agencije i dostavljanjem informacija podnosiocu neposredno, putem pošte ili elektronskim putem	U kontinuitetu	Koordinator: Milena Adžić	Nijesu potrebna sredstva
9	Izrada Plana integriteta i podnošenje	Izrađen Plan integriteta i Izvještaj o	Priprema i izrada Plana integriteta za dvogodišnji period, izvještavanje o njegovom	I kvartal	Koordinator: Dinela Mušović	Nijesu potrebna sredstva

	izvještaja o sprovođenju	sprovođenju	sprovođenju, kao i popunjavanje Upitnika za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana.			
10	Arhivarski poslovi	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	<ul style="list-style-type: none"> • Prijem pošte • Zavođenje akata u djelovodnik i Vođenje registra • Dostava akata u rad preko internih dostavnih knjiga • Otprema pošte • Rukovanje pečatima i štambiljima i drugi poslovi shodno važećem Pravilniku, po nalogu direktora 	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica	Nijesu potrebna sredstva
11	Obezbjediđivanj e prisustva predstavnika Agencije skupovima u zemlji i inostranstvu	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	Obezbijediti prisustvo predstavnika Agencije skupovima (konferencijama, seminaraima, radionicama) koji se održavaju na teme iz djelokruga nadležnosti Agencije u zemlji i inostranstvu.	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Zaposleni koji učestvuju na seminarima	Redovna budžetska sredstva
12	Izvještaj o radu Agencije za zaštitu životne sredine za 2023. godinu sa Finansijskim izvještajem	Pripremljen Izvještaj o radu Agencije za zaštitu životne sredine za 2023. godinu sa Finansijskim izvještajem	Shodno članu 74 Zakona o državnoj upravi ("Sl. list Crne Gore", br. 078/18, 070/21, 052/22) organ uprave, najmanje jednom godišnje, podnosi ministarstvu koje vrši nadzor nad njegovim radom Izvještaj o radu i stanju u oblastima za koje je osnovan. Izvještaj sadrži podatke o realizaciji ciljeva iz programa rada organa uprave, pregled mjera i aktivnosti preduzetih za izvršavanje postavljenih ciljeva, prikaz izvršavanja zakona i drugih	I kvartal 2024.god	Koordinator: Marko Medenica Svi zaposleni	Nisu potrebna sredstva

propisa, predlog mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je organ uprave osnovan, kao i finansijski izvještaj organa uprave.